

Letní bydání, Gräfenberg

5. ročník, 2. číslo 2017
ZDARMA

69. sezóna letních
promenádních koncertů
(více na str. 4)

**Michal
Gaube**

předseda
představenstva
PLL a.s.

LÁZEŇSKÁ SEZÓNA V PLNÉM PROUDU

Milí hosté a návštěvníci lázní,

když jsme společně v polovině května zahajovali již 170. lázeňskou sezónu zde na Gräfenberku, netušil jsem, jak pozitivní ohlasy letošní zahájení přinese. Bylo opravdu povedené a věřím, že i Vám se líbil příjezd historického vlaku s Vincenzem Priessnitzem a jeho chotí a dalšími významnými hosty. V bohatém odpoledním programu si snad každý našel svůj díl zábavy a relaxace. Když pak vystoupila Kristína a ABBA World revival, bylo jasné, že letošní ročník tradičního zahájení se opravdu povedl. Nesmím zapomenout ani na tradiční žehnání pramenů zde na Studničním vrchu, které je nedílnou součástí každého zahájení.

Lázeňská sezóna je pro nás důležitá z mnoha pohledů a jeden z nich jsou i změny v areálu. Vy, co se k nám vracíte pravidelně, vnímáte každoroční proměny, které jsou pro rozvoj a fungování lázeňského areálu velice důležité. A tak si můžete vychutnat revitalizovanou promenádu, rekonstruovanou restauraci na promenádě, upravený prostor před Sanatoriem Priessnitz a celou řadu dalších drobných změn v areálu. Tou významnější je herní prostor pro děti a jejich rodiče Háj vily Ozdravy, který letos budeme dokončovat třetí etapou. Již teď je zčásti hotov a láká všechny malé i větší holky a kluky k lesnímu dobrodružství.

Určitě budeme dále pokračovat ve vylepšování okolí Sanatoria Priessnitz, ve fázi přípravy je projekt rekonstrukce budovy „starého balnea“, které by se mělo změnit v interaktivní vodní centrum pro děti a expozici věnovanou Vincenzi Priessnitzovi a vodoléčbě.

Věřte, že plány na další rozvoj jsou v našich hlavách a některé již i na papíře v projektových dokumentacích. A tak společně jen doufáme, že se lázeňství bude dařit i nadále tak, abychom je mohli realizovat.

Co je pro nás prioritou, je spokojenost Vás klientů a hostů našich lázní. Proto jsme se snažili připravit na letošní sezónu co nejlépe, aby všechny služby byly podle Vašich představ, program Vás bavil, v našich lázních se Vám líbilo a rádi jste se k nám vraceli. Budeme rádi, pokud se o své postřehy a zkušenosti podělíte i s námi prostřednictvím našeho dotazníkového systému ASK NOW, který najdete na recepci budov Priessnitz a Bezruč.

Vážení čtenáři, milí hosté, dovolte mi, abych vám závěrem popřál co nejpohodovější léto, hodně zdraví a potřebného štěstí k uskutečnění Vašich snů. Mým snem je další rozvoj našich lázní a pokračování v odkazu našeho zakladatele Vincenze Priessnitze.

Pojďme snít společně.

PÁR SLOV S...

Krátce po zahájení 170. lázeňské sezóny na Grafenberku jsme v pátek 9. června přivítali v Priessnitzových léčebných lázní předsedu hnutí ANO a bývalého vicepremiéra vlády ČR pana Andreje Babiše. Díky jeho vstřícnosti vůči hostům a návštěvníkům lázní jsme i my získali chvíli času na pár otázek pro vás, naše čtenáře.

Pane Babiši, dnes jste zavítal do našeho regionu s cílem slavnostně otevřít rekonstruovanou cestu přes Červenohorské sedlo. Co Vás zlákal přijet i do Jeseníku a do našich lázní?

Do města Jeseník mě pozval jeho skvělý starosta Adam Kalous. Řeší problémy s dostavbou dvou sportovních hal, na které mu ministerstvo školství ústně přislíbilo dotace. Bývalá ministryně tu dokonce klepala na základní kámen. I když ale pak udělali vše, co se po nich chtělo, na seznamu ministerstva se neobjevili a zůstali bez dotace. Dnes už každý ví, jak a kdo si tam ty miliony rozdělával, tím větší je to ale hrůza. No a když už jsem za panem starostou přijel, chtěl mi ukázat místní chloubu, nádherné Priessnitzovy léčebné lázně. Můžu vám říct, že mě to okouzlo. Ani jsem netušil, že máme u nás tak úžasnou stavbu zasazenou do nedotčené přírody. A sotva jsem popadl dech, vrhli se na mě lázeňští hosté. Mluvili jsme o životě, poslouchal jsem, co všechno lidi trápí, zkoušel jim poradit, podepisoval jsem knížku.

Podle reakce hostů a klientů jste byl velmi mile a srdečně přivítán. Jak osobně to cítíte Vy a jak se Vám v našich lázních líbilo?

No to je pravda, milejší a srdečnější přivítání jsem dlouho nezažil. Chvilími jsem měl pocit, jako bych se dostal do úplně jiného světa. Ono je totiž neuvěřitelně opojné, když cítíte, že z ničeho nic nejste mezi lidmi, kteří si na něco hrají, intrikaři a nemůžete jim věřit ani pozdrav. Tihle lidé opravdu měli velkou chuť se potkat, ptali se, vyprávěli, se zájmem a bez předsudků. A já jim na oplátku věnoval svou první knihu. VIZI 2035, kterou jsem dával s kolegy dohromady dva roky. Potěšilo mě, že většina z nich ocenila, že čerpám z odkazu slavného podnikatele Bati a snažime se myslet trochu dál než jen na jedno volební období.

Pokračování na straně 2...

LÁZNĚ VE FAUNĚ A FLÓŘE

Mlok skvrnitý

Na Studničním vrchu jej můžeme vidět u pramenů nejčastěji v teplých podzimních dnech. Nápadně žlutočerně zbarvený obojživelník se ukrývá nejčastěji pod kameny, kůrou nebo ve skalních štěrbinách. Zdržuje se v blízkosti čistých vodních toků a studánek nebo jezírek, kam každoročně naklade i snůšku vajec. Kvůli intenzivnímu zemědělství a především kvůli rozvoji automobilové dopravy je považován za silně ohrožený druh, který je přísně chráněn.

Krkavec velký

hnízdí na Studničním vrchu každoročně, běžně jej lze vidět i slyšet při procházkách v okolí lázní. V minulosti žil na našem území zcela běžně, postupně vymizel ve druhé polovině 19. století. Na Moravě zahánědíl zhruba po stoleté pauze znovu v roce 1968 u Hukvald. V současnosti již obývá mimo bezlesých nížin celou republiku, v letech 2001 až 2003 byly počty odhadovány na 800 až 1200 párů a stále stoupají. I přes zvyšující se početnost je zařazen na Červeném seznamu jako zranitelný druh.

Psík mývalovitý

Malá psovité šelma připomínající mývala se k nám dostala zřejmě ze Skandinávie před deseti lety, na Jesenícku je hojně rozšířen včetně Sokolského hřbetu nad lázněmi. V

naší přírodě nemá přirozeného nepřítele kromě vlka, jehož je blízkým příbuzným. Psík je všežravec, je aktivní v noci, den prospívá v noře. Je také jedinou psovitou šelmou, která přespává zimu.

Vlk

největší psovité šelma, původně byl rozšířen po celé severní polokouli, nyní je jeho výskyt značně omezen, na mnoha místech byl vyhuben. V Česku se vyskytuje jen málo, pravidelně pouze při hranicích se Slovenskem. Na začátku loňského roku byl po mnoha letech zaznamenán díky fotopasti jeho výskyt i v Rychlebských horách.

Lýkožrout severský neboli kůrovce

se rozšířil v Jeseníkách v předloňském, extrémně suchém roce 2015. Na rozdíl od svého příbuzného lýkožrouta smrkového napadá korunovou část stromu a znemožňuje tak klasické obranné metody. Suché smrky můžeme vidět i v okolí lázní, situace zde je však lepší než jinde kvůli hojným zdrojům vody. Příčinou oslabování jehličnatých lesů je totiž zejména nedostatek vláhy v půdě a nízká hladina spodní vody.

Orchideje neboli vstavače

Jeseníky jsou nejbohatší botanickou oblastí v České republice a mezi jejich nejvýznamnější lokality patří chráněné orchidejové louky, na Jesenícku například na Pomezí, u

Chebzí, na Rejvíze nebo u Filipovic. Všeobecně jsou orchideje vnímány jako rostliny exotických tropických oblastí, ale rostou také u nás, nejvíce různé druhy vstavačovitých (vstavač mužský, vstavač bezový, prstnatec májový a další). V průběhu června a na začátku července je zde k vidění skutečně hojný počet těchto krásných kytek, z nichž některé byly zaznamenány i přímo v lázních a blízkém okolí. Vstavačům škodí silné hnojení, ve většině lokalit, kde proběhlo chemické hnojení, vymizely. Vstavače jsou vázány na symbiotickou houbu, takže není možné je přesadit, jsou přísně chráněny.

Echinacea neboli třapatka

Výrazně zbarvená trvalka je jednou z mnoha cenných rostlin, které můžete najít v lázeňských bylinkových zahrádkách. Obsahuje řadu chemických látek (polysacharidy, glykoproteiny, alkalidy, esenciální oleje a flavonoidy) s léčebnými účinky. Využívá se pro léčbu nachlazení, infekce horních cest dýchacích, močových cest, k posílení imunity a hojení ran. Latinské jméno rostliny je odvozeno od řeckého slova echinos, což znamená ježek.

Česnek medvědí

najdeme jej v údolí potoka pod Bezručovým pramenem, tato lokalita je také nejvýše položeným místem výskytu v ČR. Nejčastěji se vyskytuje v lužních a listnatých lesích,

najdete jej na vlhčích, spíše stinných místech, kde vytváří bohaté porosty. Vyskytuje se tedy kolem potoků, na úpatích svahů. Patří mezi tzv. jarní efemeroidy, využívá dostatek světla, který je v lesích před olistěním. Listy a stonky se konzumují brzy na jaře, mají typickou česnekovou příchut', jsou však méně aromatické než listy a stonky česneku setého. Česnek medvědí se užívá nejlépe čerstvý a patří mezi nejsilnější životabudiče, které nám příroda na jaře nabízí.

Rododendrony neboli pěnišníky

v přírodě rostou volně po celé severní polokouli, nejlépe se jim daří v chladných horských lesích Japonska, ve střední Číně a v Himálaji, prospívají i v nadmořské výšce do pěti tisíc metrů. V Evropě najdeme devět planě rostoucích původních druhů. K rozšíření do evropských zahrad přivázeli sběratelé první exempláře ze Severní Ameriky a Malé Asie, protože Japonci a Číňané vývozu rostlin dlouho bránili. Teprve před polovinou devatenáctého století překážky padly a do Evropy se během krátké doby dostalo několik set druhů rododendronů. Rododendrony, česky zvané pěnišníky, svými bohatými květy rozzaří zákoutí parků a zahrad vždy na začátku léta, v našich lázních je můžete obdivovat před sanatoriem Priessnitz a v okolí Ripperovy promenády.

EDITORIAL

Milí čtenáři,

dnešní editorial bude poněkud odlišný od těch předešlých. Ptáte se v čem?

Příčinou je radostná zpráva, která nás zastihla v minulých týdnech. Naše šéfredaktorka Věrka Janků má dcerku Toničku a logicky tím pádem jiné starosti, ty nejkrásnější. Proto Vás dnes z tohoto místa zdravím já, Tomáš Rak. Společně přejí Věrce za všechny členy redakční rady a zaměstnance lázní hodně potřebného zdraví a štěstí do nového rodinného života. Věrce chci vyjádřit obdiv za všechna vydaná čísla Lázeňských pramenů, které s Davidem Migálem dávali mnohdy po nocích dohromady, aby jste se vy čtenáři mohli v klidné lázeňské atmosféře dozvědět zase něco nového a zajímavého. Věrce chci za všechnu tu kvalitní práci a entuziasmus, s kterým přistupovala k tomuto čtvrtletníku, poděkovat.

Lázeňská sezóna je u nás na Gräfenberku v plném proudu a klienti lázní se běžně potkávají na Ripperově promenádě s jednodenními návštěvníky, kteří navštívili náš region a světoznámé lázně Vincenze Priessnitzze si nenechali ujít. Naším hlavním cílem je, aby obě skupiny byly v rámci svého pobytu v lázních spokojené a našly to, co zde hledají. Není to lehký úkol, a proto mi prosím dovolte, abych učinil takovou netradiční výzvu vám hostům a návštěvníkům lázní.

Udělejte si lázně hezčí, a proto se staňte na chvíli i vy našimi kolegy... Co se pod touto výzvou skrývá? Je to prosté.

Pomozte nám zlepšovat služby. Pomozte nám vidět provozní nedostatky. Pomozte nám opravit areál lázní.

Vy návštěvníci jste přímo v kontaktu s našimi službami a pro nás je moc důležité znát vaši zpětnou vazbu a hodnocení. Denně se pohybuje v areálu a věci, které my už přes veskerou snahu nevidíme, vás ihned osloví. Krásu areálu vnímá každý z jiného úhlu, a proto je každý pohled důležitý.

Proto nám prosím svoje připomínky, jiný úhel pohledu a názory sdělte. Máte několik možností, jak to udělat. Osobně – každý den v Lékařském salonku, vedle časování od 13:00 do 14:00. Elektronicky formou dotazníku v terminálech ASK NOW na recepci Priessnitzze nebo Bezruč anebo emailem na adresu rak@priessnitz.cz.

Vašich názorů si vážíme a budeme se snažit je promítnout do každodenní reality lázeňského života. Budeme v nich hledat inspiraci, jak lázeňský areál vylepšit.

Důležité je také zapojit se do ochrany areálu. Pomozte nám tedy ukázat neukázněné návštěvníky. Všichni víme, že vzduch zde na kopci Gräfenberk je nejčistší a jedinečný. Nenechajme si jej zkažit neposlušnými kuřáky. Upozorňujte všechny ty, kteří kouří mimo vyhrazená místa a znepríjemňují tak život všem návštěvníkům, a hlavně klientům lázní, kteří tento jedinečný vzduch potřebují pro své léčení. Nebuďme lhotejší a společně si udělejte lázně hezčí.

Na závěr chci moc poděkovat všem svým kolegům, zaměstnancům lázní, ať už stálým či sezónním, za tu neutuchající práci, kterou odvádí a přístup, jaký mají k vám našim klientům a hostům lázní. Jim patří velký dík za šíření odkazu Vincenze Priessnitzze, protože bez nich by tento krásný areál a opravené budovy byly jen prázdnou schránkou bez života.

Děkuji všem a přeji vše dobré.

Mgr. Tomáš Rak MBA
obchodní ředitel PLL a.s.

DOPISY NAŠICH
KLIENTŮ

Vážený pane řediteli,

chtěla bych touto cestou vyjádřit poděkování za péči ve Vašich lázních. Po 14 leté přestávce jsem v loňském roce v listopadu opět absolvovala léčbu v Priessnitzových lázních v Jeseníku.

Mohla jsem porovnat pobyt před 14 lety a nyní. Byla jsem mile překvapena a velice spokojená s poskytovanými službami. Počínaje vstupní prohlídkou u MUDr. Jana Kubánka, který mi profesionálně naordinoval procedury. Byla jsem také mile překvapena ochotou všech pracovníků – jak zdravotnického personálu, servírek, tak také i pokojských, všichni se maximálně snažili vyjít vstříc každému klientovi. Procedury byly načasované velmi dobře, a když nastal nějaký problém, okamžitě byl ochotně vyřešen.

Pochvalu si zaslouží i pracovníci kuchyně, kteří nám připravovali chutné a zdravé jídlo a ještě s možností výběru. Neslyšela jsem v jídelně žádná slova kritiky od jiných klientů, naopak byla slyšet jen pochvala.

Můj zdravotní stav se po pobytu v lázních značně zlepšil. Mělo to blahodárný vliv nejen na moje tělo, ale také na duši.

Proto mi dovoluji ještě jednou poděkovat celému personálu a zvláště MUDr. Janu Kubánkovi za velice profesionální přístup.

Pevně věřím, že po čase budu mít opět příležitost opakovat léčebný pobyt u Vás, na který se již nyní těším.

S úctou

Lucyna Krystyna Soukup
z Litoměřic

PRIESSNITZOVU BUSTU VYTVOŘIL
SLAVNÝ DÁN

Pokud jste již procházeli našimi lázněmi, jistě jste se zastavili také u rodného domu jejich zakladatele, kde na vás z výklenku nad vchodem shlížela Priessnitzova přivětivá tvář. Stejný pohled jste možná zachytili také v hale lázeňského domu Priessnitz, když vám zrak mimoděk sklouznul do prostoru za klavírem. Pojd'me se tedy podívat na autora této mramorové busty, jednoho z mála dochovaných sochařských děl s podobou Vincenze Priessnitzze.

ŽÁK MILOVNÍKA ANTICKÉHO
UMĚNÍ

Hermann Wilhelm Bissen se narodil 13. října 1798 u tehdy ještě dánského města Šlesvik. V osmnácti letech odešel studovat na uměleckou akademii v Kodani, kde se vzdělával pod vedením slavného dánského neoklasicistního umělce Bertela Thorvaldsena (1770–1844). V roce 1823 získal ocenění za dílo Zmrtvýchvstání Jairovy dcery a díky stipendiu odcestoval do Říma. Pod vlivem Thorvaldsena se začal věnovat spíše sochařskému oboru. Učitel si žáka velice oblíbil a dokonce ve své závěti stanovil, že má Bissen pokračovat na jeho nedokončených dílech. V roce 1840 se Bissen stal profesorem Královské akademie krásných umění v Kodani, kterou od roku 1850 v ředitelské funkci také vedl. Zemřel 10. března 1868 v Kodani.

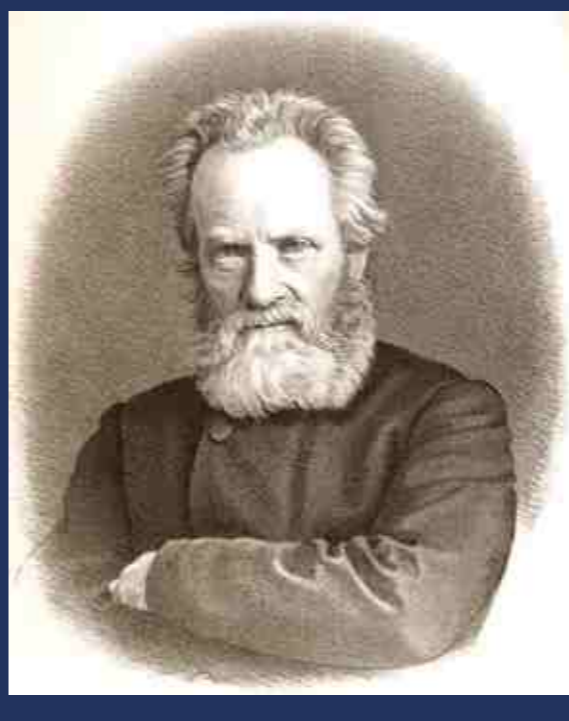
ZA ZDRAVÍM
K PRIESSNITZOVÍ

Pro nás je však zajímavý jeho pobyt na Gräfenberku v roce 1844. Díky tomuto slavnému sochaři se nám totiž dodnes zachovala tvář Vincenze Priessnitzze (1799–1851) zachycená v mramorové bustě, zhotovené jen nedlouho před Priessnitzovým skolem. Projevil se zde Bissenův čistý klasicismus a mírný sklon k idealismu. Výsledná podoba tak vzbuzuje dojem přivětivého a zároveň oduševnělého „génia vodoléčby“. Toto dílo bylo v historii mnohokrát reprodukováno, například vytesáním z pískovce, kdy byla busta vodoléčitelé umístěna do niky nad vstupem do Priessnitzova rodného domu. Shodné rysy nalezneme také při pohledu na bronzovou hlavu vodního doktora, která dnes zdobí salonek historické expozice Vlastivědného muzea Jesenicka ve Vodní tvrzi. Dokonce bylo v dávných časech totožné dílo prodáváno v miniaturních sádrových verzích jako upomínkový předmět pro návštěvníky lázní. Je tedy třeba vzdát Bissenovu umu patřičný hold a poděkovat paní Štětšně, že nám dopřála i dnes možnost pohlédnout tváří v tvář zakladateli zdejších lázní.

PŘÍBĚH JEDNOHO, VELMI
ZCESTOVALÉHO POMNÍKU

Za zmínku stojí však i další Bissenova díla. Mimo mnohé podobizny dánských králů se Bissen proslavil také pomníkem Istedského lva. Socha připomíná jednu z největších a nejkrvavějších bitev, které se v Dánsku odehrály.

Již od 18. století probíhaly snahy o začlenění dosud autonomních vévodství Šlesvicka a Holštýnska k Dánskému království. V těchto oblastech s německou většinou však doutnaly opačné tendence tíhající k nezávislosti na Dánsku, což vedlo k vojenským střetům. První válka o Šlesvicko (1848–1850) skončila dánským

HERMANN
WILHELM BISSEN
1798–1868

vítězstvím a na počest vojáků padlých v krvavé bitvě o město Isted byl odhalen slavný Bissenův pomník – bronzová socha lva na kamenném podstavci s reliéfy dánských důstojníků.

ČÍ JE TEN LEV?

Lev byl symbolem jak Dánska, tak Šlesvicka. Sám autor sochy podnikl dokonce cestu do Paříže, kde studoval lvy držené v Jardin des Plantes, aby byl budoucí pomník zcela autentický. Hotová socha s podstavcem v celkové výši čtyři metry byla slavnostně odhalena na hřbitově největšího města Šlesvicka – Flensburgu v roce 1862. Němečtí nacionalisté však brali tento původně pietní akt spíše za dánskou provokaci na jejich teritoriu. Ani mezinárodní situace nebyla klidná, ba naopak vyústila v roce 1864 v německo-dánskou válku (druhou šlesvickou), přičemž se museli poražení Dánové z území stáhnout a zanechat vše včetně pomníku německé straně. Při okupaci Flensburgu se němečtí vojáci snažili pomník srovnat, podařilo se jim však „jen“ utrhnout lvovi ocas. Naštěstí zasáhly německé úřady a sám kancléř Bismarck nařídil sochu převézt na nádvoří zámku ve Flensburgu.

NATRVALO V NĚMECKU?

V roce 1867 pak odcestoval slavný lev i se soklem do Berlína, kde byl vystaven ve zbrojnici. Přestavbou zbrojnice na vojenskou muzeum byla nastolena další cesta pomníku na vojenskou akademii v Lichtenfelde, kde setrval více než šedesát let. V závěru druhé světové války objevil pomník jeden dánský novinář, a tak Dánové požádali Americkou armádu o znovunavracení pomníku do Dánska. Žádosti vyhověl přímo generál Eisenhower a v roce 1945 přistál lev, teď již na dřevěném podstavci, v Kodani na nádvoří Královské dánské zbrojnice sloužící coby muzeum. Již tehdy se našly hlasy, upozorňující na správnost vrácení lva přímo do Šlesvicka. Po vytyčení nových hranic Německa a ztráty šlesvického území z rukou Dánů byly tyto hlasy však načas zeslabeny.

ZPĚT PO 149 LETECH

V roce 1999 došlo k rekonstrukci muzea zbrojnice a postavení dánské královské knihovny v jeho těsném sousedství. Lev tak popošel o pár metrů vedle, aby spočinul na novém cihlovém podstavci před knihovnou. Ne však na dlouho. Dávné spory Dánů a Němců měly být symbolicky překonány vrácením pomníku přeci jen na původní místo ve Flensburgu. Po strastiplných cestách skrze půl Evropy a téměř 150 let od svého vzniku byl zde na vojenském hřbitově na žulovém podstavci Istedský lev slavnostně vzyčen 10. září 2011.

Mgr. Jarmila Peňázová
LIC

PÁR SLOV S...

... dokončení ze strany 1

naší země je nádherná a je škoda, že ji tak málo Čechů zná.

Předpokládejme, že budete ve volbách úspěšní, jak se postavíte k rozvoji lázeňství v České republice, které se právem nazývá českým stříbrem?

Už jste měl možnost číst mou vizi, pane redaktore? Celá jedna kapitola je věnovaná zdravotnictví a pár lidí už mi přiznalo, že je překvapilo, kolik prostoru v ní věnujeme prevenci. Zároveň se mnou ale souhlasí, že ta je u nás ohromně podceňovaná a přitom by nám mohla ušetřit zdraví i peníze. A lázeňství do toho konceptu samozřejmě zapadá. Docela by se mi líbila myšlenka, kdyby každý občan starší 65 let měl v rámci prevence nárok na týdenní pobyt v lázních zdarma. Kromě zanedbané prevence tím ještě zvýšíme vytíženost českých lázní a podpoříme firmy a živnostníky, kteří jsou s lázeňstvím přímo či nepřímo propojeni. Program právě dolaďujeme a já bych se rád s kolegy dohodl na tom, aby se tam i tenhle nápad objevil.

Byl jste někdy v lázních? Jak trávíte dovolenou s rodinou?

Já mám teď bohužel daleko víc práce, než když jsem řídil firmu a s blízcími se volbami to bude horší a horší. Sotva jsem dopsal vizi, musíme doředit program, s kolegy plánuju celou kampaň a do toho

jezdím na výjezdy po celé zemi. No a logicky pak nemám skoro žádné volné dny. Když už pak přeci jen přijde čas na dovolenou, snažím se, abychom si s rodinou vybrali místo, kde budeme mít klid a čas se věnovat jeden druhému. V zimě máme oblíbené horské středisko v Rakousku, v létě trávíme společně několik dní na jihu Francie.

Co by jste vzkázal našim čtenářům a hostům lázní?

Vášim hostům bych chtěl ještě jednou strašně moc poděkovat za to neuvěřitelné vřelé přijetí a uvítání. Byl to pro mě neopakovatelný zážitek. Jinak jim samozřejmě všem přeju, ať si co nejvíc odpočinou a uleví se jim od všech starostí a zdravotních problémů, které si přivezli z domova. Čtenářům moc děkuju, jestli tenhle rozhovor dočetli až do konce. Nechci je obtěžovat politikou. Možná bych je jen poprosil, kdyby měli čas a chuť, aby si přečetli tu mou Vizi, kterou jsme nazvali „O čem sním, když náhodou spím“. Kdo ji nemá, může si o ni napsat k nám na centrálu. Já si pak na oplátku brozně rád přečtu jejich reakce a komentáře, ať už budou pochvalné nebo kritické.

Za rozhovor děkuje obchodní ředitel
Tomáš Rak

HLEDÁME STARÉ A STARŠÍ FOTKY PRAMENŮ

V nově vydaném Atlase jesenických pramenů je celá řada fotografií pramenů a pomníků z různých období. Tato fotodokumentace je nejen zajímavým srovnáním různých podob stejného místa, ale pomáhá i při rekonstrukci některých těchto staveb a k uchopení tohoto fenoménu jako celku.

Autor atlasu Lukáš Abt by rád požádal všechny, kdo mají k dispozici nepublikované fotky pramenů, pořizené v 19. či 20. století, aby mu kopii, či scan poslali na adresu jesenicke-prameny@email.cz. Všichni, kdo zašlou fotografie, budou zařazeni do slosování o jeden exemplář Atlasu pramenů!

OKOLÍ LÁZNÍ MÁ OBROVSKÝ POTENCIÁL

Lukáš Abt je jedním z místních pramenářů, kteří se starají o "hardware" i "software" kulturního dědictví Studničního vrchu. Loni bylo z jeho iniciativy a také z velké části na jeho náklady obnoveno Gilbertovo odpočívadlo, letos na jaře vydal nový Atlas pramenů. Na málokterou přednášku v Zrcadlovém sále přichází tolik lidí jako na jeho povídání s názvem "Jedinečnost Jesenicka", které se konalo loni v létě.

Lukáši, můžeš čtenářům Lázeňských pramenů přiblížit hlavní sdělení své přednášky? V čem tkví jedinečnost Jesenicka?

Potenciál okolí lázní přesahuje lokální, ale i republikový význam zařízení, málokdo si to však uvědomuje. Na jediné horské hřebenu – Sokolím hřbetu, máme hned několik světových unikátů: první vodoléčebný ústav a komplex lázeňských pramenů z jihu a komplex cyklotrailů a bouldrových okruhů (Rychlebské stezky) ze severu. Nikde na světě nic podobného neexistuje.

Takže máme být „na co pyšní“, jak se dnes říká?

Ano, ale je otázka, jak dlouho nám to vydrží. Zatímco „sever“ díky vizi několika dobrovolníků přerostl v úspěšnou, moderní, a zároveň nedeštruktivní aktivitu, „jih“ je odkázan na práci dobrovolníků z různých koutů republiky. Kromě několika výraznějších zásahů Lesů ČR jsou prameny mimo zájem institucí. Co mne překvapuje nejvíce, je fakt, že se za deset uplynulých let situace moc nezměnila. Pomínu-li samotný lázeňský areál, pořád většinu práce okolo pramenů a stezek odvádí dobrovolníci.

Jak by se to podle Tebe dalo zlepšit?

Vidím překážky hlavně v roztržitosti a nezájmu různých subjektů. I proto jsme s Tomášem Pospíšilem přišli s ideou tzv. Jesenické platformy. Ta má za úkol se věnovat krajinným, krajinně-historickým a architektonickým projektům, kdy chceme dosáhnout jejich zkvalitnění. Projekty by měly mít silnou myšlenku, která obstojí déle než jedno dotační období, nemusely by tedy být jen čistě užitkové. Mohly by mít umělecký, kulturní či duchovní přesah. Rádi bychom, aby lidé pochopili potenciál našeho okolí.

Účast na Tvé přednášce byla hojná, jaké jsi měl dojmy z odezvy lidí?

Reakce byly vesměs obecné, moc lidí až tak netuší, co s tím vlastně dělat, nebo se tím z různých důvodů nemůžou více zabývat. Je taky pravda, že konkrétnější vizi jsme uchopili až o nějaký ten měsíc později. Celé je to proces, který se vyvíjí. V jedné studii o Jesenicku mě zaujalo, že zdejší obyvatelstvo má velice nízké sebevědomí, a tudíž nemá tendence tolik „tlačít na pilu“. To je myslím docela výstižné. Faktem je, že hybateli změn jsou (stejně jako v minulosti) především přístěhovalci nebo lidé, kteří pobývali delší dobu mimo toto údolí.

Vzešly z onoho červenového večera následně další aktivity?

Pro mne bylo důležité zjištění, že lze na jedno místo seztat zástupce města, lázní, lesáků a ti že jsou ochotni se o daných věcech bavit. Chybí zatím hybná síla s vizí a entuziasmem. Jak jsem si pak v následujících měsících ověřil, je hodně náročné obcházet různé lidi a instituce a vysvětlovat, kam by se co dalo posunout. Prostě obětovat tomu čas, chuť a v nemalé míře i vlastní prostředky, což je z mého pohledu nejnáročnější.

Po deseti letech vychází znovu Atlas pramenů. Jak Tě vlastně napadlo zpracovat znovu toto téma?

Je to vtipné, ale stejně jako u prvního vydání nejsem iniciátorem. Zatímco u knihy první to byl Tomáš Knopp, v tomto případě to byli nezávisle na sobě kamarádi Jan

Macháček a Jura Glabazna z lázní. Na pár měsíců jsem se tedy do tématu znovu ponořil a všiml jsem si hlubších souvislostí, dokázal jsem pochopit některé věci, které bych dřív neviděl. Musím říct, že to pro mne bylo svým způsobem fascinující.

V čem je kniha jiná než první vydání?

Kromě doplnění a opravy mnoha historických souvislostí, které byly především z nedostatku materiálů a podkladů v první knize uvedeny chybně, nabízím čtenářům příběhy k daným místům a také pohled a přístup ke krajině samotné. Poukazují na účelovost některých oprav, nebo naopak jejich nedomyšlenost, či dokonce destruktivní význam v kontextu samotné krajiny. Vše jsem doplnil i o různé výzkumy, které mimo jiné poukazují na to, proč jsou právě naše voda a vzduch tak jedinečné a nemají ve světě obdoby. Značnou práci odvedl také grafik a sazeč v jedné osobě, dříve jmenovaný Honza Macháček, který knize vtiskl novou formu a s bravurou zvládl i doplnění nových informací, které se objevily doslova pár hodin před odevzdáním do tisku. Celkově bych řekl, že je kniha víc „3D“, tedy komplexnější.

Co se asi dočteme za deset let ve třetím vydání Atlasu pramenů?

Jak tomu bývá, obsah odpovídá pouze poznání, které k dnešním dnům máme k dispozici. Téma není ani zdaleka

vyčerpané, vím o spoustě věcí, které bude potřeba v budoucnu probádat. Pro tuto chvíli však můžu říct, že jsem spíš spokojen.

Co se dalšího vydání týká, je na čase, aby tomuto fenoménu vtisknul charakter zase někdo jiný. Já jsem se tématem zabýval posledních sedmáct let a dostatečně se s ním sžil, je však potřeba postoupit dál. Každopádně s konzultacemi určitě rád pomůžu!

Jak myslíš, že to s prameny bude dále? Co bys jim přál?

Osobně se přikláním k tomu, aby nešlo o to, jen něco opravovat, ale abychom danému prvku vtiskli nějakou přidanou hodnotu. Abychom také tvořili prvky nové! Byl bych rád, kdyby vznikla instituce, která by zaručovala koordinovaný postup, komplexně prováděla údržbu, novou výstavbu, ale i propagaci. Podobně jako tomu bylo na přelomu minulých století díky spolupráci Lázeňské komise a Sudetského horského spolku. Tehdy z toho profitovaly nejen lázně, ale i město a dá se říct, že i značná část obyvatelstva. Na druhou stranu voda je živel a nepotřebuje spouštět do koryt. Když lidé v okolí seznají, že je toto téma mrtvé, je to taky v pořádku. Lidé si totiž váží jen toho, co nemají, nebo co není zadarmo.

Často se říká, že mladí odsud odcházejí. Jak to máš s Jesenickem Ty?

Já se jim nedivím. Mladý člověk potřebuje rozlet a zkušenosti, ty se nabere jedině ve světě. Kvituji to, jak to bývalo kdysi, že člověk musel do jiného kraje, města či země na zkušenou. Tam se naučí řemeslu a až pak se mohl vrátit a rozjet svůj byznys. Co se chceš naučit u nás? Máš-li vztah k přírodě, pak ano, pak je toto místo geniální, ale tím se neuživíš. Doba káže vydělávat, což se zde moc nedá, a málokoho zajímá rozjímání. Přitom právě z toho člověk nabere energii na další práci. Škoda, že to málokdo vidí...

Jak často tu pobýváš a se kterým místem spojuješ svoji budoucnost?

Já sám to mám tak napůl, částečně v Brünnu, částečně v Jesu. Větší město nabízí více kultury pro třibení rozmarů myslí, klid lesů dává prostor pro utřebení poznatků a lepší uchopení sebe sama. Zjednodušeně, potřebuji stimulovat vjemy, ale zároveň se chci i rozvíjet. Aby to nevypadalo, že nechci nic nového přinést, tak jsem se rozhodl zájemcům nabídnout průvodcovskou službu po pramenech s ozvláštňením. Budou to výlety jiné, než znáte po okolí dosud. Jinak svou budoucnost spojuji s každým místem, které navštívím.

Jak se Ti jako znalci pramenů líbí ty papírové, do nichž vzniká tento rozhovor?

Co se týká obsahu, vždy se zde objeví cos zajímavého a tedy jednoznačně je zatím každé číslo přínosné. Líbí se mi i snaha o interakci s pacienty, čtenáři, vytváří se tak určitý druh vazby, což je důležité. Pokud se podaří udržet nahozenu latku pořádku vysoko, budu to jen kvitovat a držím v tomto ohledu pale!

jg

TIP NA VÝLET

VRAŽEDNÝM POTOKEM K OBŘÍM SKÁLÁM

Obří skály pod vrcholem Šeráku jsou výraznou pohledovou dominantou širokého okolí. Nepřehlédnete je na cestě mezi Lipovou-lázními a Ramzovou, téměř na dosah jsou z romantické železniční tratě Slezský Semmering, pouhým okem jsou viditelné i z Priessnitzových lázní nebo Zlatého chlumu. Tak proč se nevydat přímo k nim?

Ještě v 70. letech minulého století velkou pozornost turistů skály rozhodně nepřitahovaly. Byly totiž před zřídavými pohledy skryty vzrostlým lesem, který tehdy podlehl větrné kalamitě. Dnes jsou vyhledávaným turistickým cílem.

LEGENDA Z TŘICETILETÉ VÁLKY

Dojet k nim můžete na kole a vlastně i lanovkou: z Ramzové vyjedete na Šerák, odkud ke skalám sejdete. Variantou však může být i pěší výlet z Ramzové kolem temnou historií opředené horské bystriny. Vražedný potok se jí říká! V období třicetileté války císařská vojska plenila i zdejší kraj. Lidé proto utíkali do lesů. Jeden z úkrytů se prý nacházel poblíž potoka pramenícího pod horou Mračnou, nedaleko dnešních Obřích skal. Útočiště vesniců však bylo prozrazeno a žoldáky, kterým se tehdy nepodařilo dobyt nedaleký hrad Kolštejn, zničeno, lidé povražďeni. Potok prý byl krví neviných zbarven dorada. Od té doby se mu říká Vražedný. Ke stejné legendě se vztahuje také název jedné z věže skaliska, které se říká Krvavá skála.

MALEBNÝM ÚDOLÍČKEM K CÍLI

Ačkoliv legenda i názvy míst zrovna radostné nejsou, trasa údolím je opravdu malebná. Cestou k Obřím skalám prakticky kopírujete divoký horský potok a cíl v podobě mohutného seskupení skal stojí opravdu za to. Mrazový srub Obřích skal (1082 m n. m.) dosahuje až 16 metrů výšky, je tvořen skalními hříby, žlábků, pokličkami, nechýbí ani skalní okno. Z některých dostupných bloků se můžete kochat širokými výhledy do okolí, na hřebenu Rychlebských hor i k polským jezerům.

vj

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ MAGICKÉHO MÍSTA

První dubnový víkend se zástupci lázní zúčastnili slavnostního otevření nového sídla vedení Spolku přírodní léčby na zámku Bauschlott ve městě Neulingen.

Bylo nám velkou ctí přijmout pozvání Německého spolku přírodní léčby, který vychází z odkazu Vincenze Priessnitzze a je nejstarším hnutím přírodní léčby v Německu, na den otevřených dveří svého nového sídla na zámku Bauschlott v Bádensku - Württembersku. V 19. století hrála voda ústřední roli ve výuce zakladatele vodoléčby Vincenze Priessnitzze. O to lépe se hodí spolek přírodní léčby do budovy, která měla svůj původ jako vodní zámek. Na tyto kořeny přírodní léčby upozornil prezident spolku, Alois Sauer. Priessnitz a jeho stoupenci chápali zdraví v souladu s vodou, světlem, vzduchem, pohybem a stravou. Na tento vztah k přirozenosti se do dnes navazuje. Jako úlohy spolku uvedl Sauer rozšíření aktivní prevence a její oddělení od moderních jevů, které se nesmí zaměřit s vědecky podloženou přírodní léčbou. Aktivní spolupráce mezi německým spolkem přírodní léčby a Priessnitzovými léčebnými lázními funguje již od roku 2013. Pro německou veřejnost organizuje spolek mimo jiné i pravidelné týdenní ozdravné pobyty pod názvem „Po stopách Vincenze Priessnitzze“. Účastníci letošního ozdravného pobytu budou mít na podzim jedinečnou příležitost zažít Týden Vincenze Priessnitzze se zajímavým programem. U příležitosti dne otevřených dveří nového sídla vedení spolku přírodní léčby získali návštěvníci kompletní informace o Priessnitzových léčebných lázních, které byly prezentovány za obchodní oddělení Renatou Frančákovou spolu s Ivetou Kuchárikovou, ale i odborníkem z léčebného úseku Michalem Kalinou. Akci doprovázely odborné přednášky k hodnotě přírodní léčby a také četné nabídky umělců a terapeutů sídlících na zámku. O klavírní muziku se postaral rakouský „Piano – doktor“ Joe Meixner, který plánuje svou účast na říjnové konferenci Vincenze Priessnitzze.

RAMZOVSKÉ SEDLO

Rekreační středisko Ramzová se nachází ve stejnojmenném sedle ve výšce 760 m n. m. Sedlo odděluje nejen Hrubý Jeseník a Rychlebské hory, ale prochází jím také historická zemská hranice mezi Moravou a Slezskem. Věděli jste, že právě Ramzová je nejvýše položenou rychlíkovou stanicí v České republice? Z Branné do Jeseniku se této trati říká Slezský Semmering. Vše se zalesněným údolím řeky Branné vstříčí k hřebenům hor a okouzlivým výhledům, tak jako první evropská horská železnice v Rakousku, po které dostala svoji přezdívku. Při svých letních toulkách zdejší regionem si proto vyjžděte po trati rozhodně nenechte ujít, mnozí ji považují za vůbec nejkrásnější v zemi.

LÁZEŇSKÝ FEJETON

JAK NA MĚ MALEM
ZAVOLALI
OMBUCMANA

Čas od času je v těch našich lázních slyšet take povzdechnutí, taka nostalgija: Jak je ta dnešní doba inša a jak by někeři kljenti a navštívniči arejalu potřebovali pevnou ruku a přitahmu' oprate. „Prisnica by tu bylo třa! Ten by jim ukazal! Flamovač po večerce, cigaretle palič, bordel robič? Ten by jich hnal svinským krokem!“ Take volani se občas ozývá a ja se temu musim dycinky smič. Povim vam jeden svůj nědavny zažitek...

Byla nědžela, v lázních plno luďi, kolotoče, muzika a všecko. Cesta mě zavedla ku temu novemu labyrintu, co to tam vypada, jak by v leše omylem přistal letaci talef. I tam bylo živo, děcka, rodiče, turisti a početa grupa isto třinactiletých synku. Ti si z labyrintu něrobili a lozili tam skrz a běhali po zdach jak Bolt po tartanu. Tož jim povědam, jako zodpovědna osoba, aby po tym nělezli, že jak je to z toho přírodního materijalu, není to na tu jejich váhu postavene a na běhani tež ni. Řeknul sem jim to ganc fajně, no ale stejně na mě někeři byli drzi jak opice. A enem neochoťně slezli. A sotva sem se vzdalil paru metru, už tam byli znova. Tož sem šel curyk a už jim hlasitě pohrozil, že sem jim to neřeknul enem tak nadarmo. No a sotva sem zase pooděšel, jeden tam znova vylez, hrdina. Tož sem se znova vračil curyk, drapnul ho za límec a jako zkušeny ochotnik se položil do role rozzlobeného stareho chlopa a s kravalem ho ved na hřiště najit mamu a tate. Aby měl synek zkušenost a zažitek, že ne všecko mu dycky projde a pravidla třa respektovač.

Všecko by dobře dopadlo jak v Obecně škole, ale objevili se na sceně nahle novi akteři. Z labyrintu vyběhly s lateřením dvě matky, kere to všecko sledovaly a rozhodly se tež zapojič. Řvaly na mě za běhu, že mam toho ubožaka něchač a co si to dovoluju tak ubližovač děckam. Jedna měla uplňny historicky zachvat. Tož sem nevěřičně vypadnul z role a začal s nima diskutovač, vyrostek v mezicase bystře využil situjaca a zdrhmul. Jak dycky když dojde na historiji, veškera diskuze byla marna. Vyslechmul sem se, že sem zkazil fajně odpovedne, že su to enem děcka, že tam není velkým písmem napis, kery by to zakazoval a že nemam žádnú legytymaci, kera by mě opravňovala ku sjednávání pořadku. Vyhrožovaly přivoláním městske policije a malem aji ombucmanem. No bylo tamtu nědželu veselo! A jak to dopadlo? No vysral sem se na to jak ten vrchni z Kurvahogitgutnak a šel dom. „Neue zeit!“ nadaval sem celu cestu. A napisal tuten fejeton.

Tož vam řeknu, jak by to skončilo, kdyby se dněška vračil Priesnic do svojich lazni a chtěl to všecko srovnat do latě. Ni Prisnic Rozčilda, ale Rozčild Prisnica by dněška hnal z Grefnberku svinským krokem! A esli tehdy moc nechybělo a seděl by pan Prisnic v šallavě, dněška by v tym lochu jistojistě skončil - za porušení třidských prav!

Občan z Gräfenberku původem z Prajské

UŽIJTE SI V LÉTĚ
PRAVOU
LÁZEŇSKOU
ATMOSFÉRU

Snad v žádném jiném období nejde nasát tu „nejlázeňštější“ atmosféru než v létě. V Balneoparku venkovní procedury vybízejí k osvěžení, prameny na Studničném vrchu k ochutnání, Ripperova promenáda k příjemným procházkám, otáčivé lavičky před Sanatoriem k odpočinku na slunci. A k tomu lázeňmi znějí tóny hudby.

I letos od července do září u nás probíhají tradiční promenádní koncerty. Konají se každou neděli od 15 hodin v Hudebním altánku, pouze v případě opravdu nepříznivé počasí se uskuteční v hale Sanatoria Priessnitz. Zaposlouchat se tak během prázdninových víkendů můžete do dixielandu, dechovky či country a folku.

2. 7.

Zdeněk JURČÍK Band

9. 7.

Down Beat Dixieland Band

16. 7.

Dynybyly Band

23. 7.

NaWrat

30. 7.

Oškerova dechovka

6. 8.

Jesenická dvanáctka

13. 8.

Brass Band Šohaj

20. 8.

Holátka

27. 8.

Down Beat Dixieland Band

3. 9.

Jesenická dvanáctka

Hudební Altánek
na Ripperově promenádě
vždy od 15:00 hod.

XVII. SVATOVÁCLAVSKÉ SETKÁNÍ
V JESENÍKU

V září se v lázních opět setkají historici. Hlavním tématem bude jubileum města Jeseníku. Letošní XVII. svatováclavské setkání 2017 v Jeseníku, jehož garantem jsou Vlastivědné muzeum Jesenicka a Státní okresní archiv Jeseník, je věnováno tématu 750 let města Jeseníku. Vlastivědný seminář se uskuteční v Priessnitzových léčebných lázních v Jeseníku ve středu 27. září 2017.

POPUDEM KE VZNIKU
SEMINÁŘŮ JEPTIŠKY

Pořadatelé se mohou se ctí ohlédnout za uplynulými ročníky. První se uskutečnil v roce 2001. Počátek je ale nutno hledat v roce 2000, kdy byl hřbitov v Bílé Vodě prohlášen národní kulturní památkou. Setkání při příležitosti odhalení pamětní desky bylo věnováno 50. výročí násilné internace řádových sester v Bílé Vodě, která začala právě 28. září 1950. Proto I. svatováclavské setkání v roce 2001 bylo věnováno duchovním tradicím, konkrétně 300. výročí působení řádu piaristů v Jeseníkách. Pietní vzpomínka internace reholnice je od té doby stále nedílnou součástí setkání. Původním iniciátorem svatováclavských dnů bylo občanské sdružení Vlastenecký poutník v Moravském Berouně, které přizvalo ke spolupráci tehdejší Okresní úřad Jeseník, Městský úřad Jeseník, Matici slezskou v Opavě a turistickou organizaci PTTK Opole za polskou stranu. Počínaje rokem 2003 organizují svatováclavská setkání Státní okresní archiv Jeseník a Vlastivědné muzeum Jesenicka, přičemž spolupřadatelé jsou Obecní úřad Bílá Voda, Česká křesťanská akademie Jeseník a Městská kulturní zařízení Jeseník. Za německou stranu akci dlouhodobě podporoval partnerský kraj Neuburg – Schronbenhausen a aktivně se jí zúčastňovali turisté ze spolku MSSGV z Kirchheimu u. Teck. U příležitosti jubilejního X. setkání přistoupil nový spolupřadatel Společnost Vincenze Priessnitze. Svatováclavská setkání probíhají pod záštitou náměstka hejtmána Olomouckého kraje, Města Jeseník a mají podporu ve Sdružení měst a obcí Jesenicka a u Priessnitzových léčebných lázní a.s.

ROZVOJ POVĚDOMÍ
O HISTORII A TRADICÍCH
JESENICKA

Zvláště podpora Olomouckého kraje má dějinný rozměr: cílem setkání je rozvíjet povědomí o historii a tradicích Jesenicka v širším slezském a moravském rámci.

Specifický kulturní vzorec chování Jesenicka se totiž utvářel v podmínkách existence českého království, rakousko-uherské říše i Pruska. A dnes pod vlivem sousedských vztahů s Polskem. S odsunem německého obyvatelstva z okresu Jeseník došlo k diskontinuitě jeví. Badatelský zájem byl navíc za socialismu ideologicky potlačen pod zorným úhlem „odgermanizování“ kraje. Do jisté míry jde tedy o znovuoobnovení znalostí o historii Jesenicka, o odstraňování bílých míst v povědomí jeho dnešních obyvatel.

ZÚČASTNIT SE MOHOU
I LAICI

Badatelé nezapomínají ani na přírodní podmínky Jesenicka a možnosti jejich využití. Proto je za stěžejní akci setkání považován odborný seminář, na němž se setkávají odborníci s laickou veřejností a studenty zdejších středních škol. Každý odborný seminář provází vydání sborníku, který je následně dán do prodeje v muzeu a distribuován i do místních škol. A konečně snahou muzejních pracovníků a archivářů je připravit každoročně i tematicky spřízněnou výstavu v prostorách jesenické Vodní tvrze.

OSLAVA SVÁTKU PATRONA
VLASTI

Dalším aspektem svatováclavských setkání je každoroční připomenutí 28. září, tj. státního svátku sv. Václava, jednoho z hlavních patronů naší vlasti, jako Dne české státnosti. Při té příležitosti pořadatelé zvou širokou veřejnost na kulturní akci, zaměřenou dramaturgicky postavenou co nejpestřeji. Přítomní si mohli při literárně-hudebních pásmech poslechnout herce Radovana Lukavského či Petra Krále, na koncertech vážné hudby slyšet houslistu Pavla Šporcla za doprovodu Moravské filharmonie, varhanici Ivu Slancovou, Trio Siraels, vystoupení laureátů Mezinárodní Schubertovy soutěže pro

klavírní dua či zhlédnout barokní operu Torso v podání olomouckého souboru Ensemble Damian a hru Jana Sulovského Muzikant z Jánského Vrchu o Karlu Dittersz z Dittersdorfu atd.

Posuzujeme-li činnost muzea a archivu v Jeseníku vzhledem k jejich profesnímu zaměření, musíme říci, že svatováclavská setkání jsou spíše jejich koníčkem (který by se bez podpory širší „rodiny“ nedal dělat), jakousi nadhodnotou, kterou se snaží svým spoluobčanům přinést. A prolisujeme-li si hromádku vydaných sborníků a připočteme-li dosud vydaných sedmácti čísel vlastivědného sborníku Jesenicka, snad pochopíme, že vše není jen o penězích, že v jednom z nejhudších okresů v republice tento handicap vyvažují plí.

Mgr. Květoslav Growka
SOKA Jeseník

Přehled odborných
seminářů v letech
2001 až 2016

2001	300 let piaristů v Jeseníkách
2002	Osobnosti Jeseníků a Slezska, které se nedostaly do čítanek
2003	Osobnosti průmyslníků a vědců a jejich podíl na rozvoji regionu
2004	Slezsko a Jesenicko v literárním zobrazení
2005	Historie muzejnictví na Jesenicku
2006	Z historie studia a využívání nerostného bohatství Jesenicka
2007	Církevní život v dějinách Jesenicka
2008	Osudové osmičky v dějinách Jesenicka 20. století
2009	Živá příroda na Jesenicku – historie zoologických výzkumů
2010	Jesenicko v kontextu vývoje slezské a moravské architektury
2011	Historie textilního průmyslu na Jesenicku
2012	Slezská lidová kultura a kultura lidu na Jesenicku
2013	Dějiny středního školství na Jesenicku
2014	Rozkvět Jesenicka v letech 1848–1918
2015	Nerostné bohatství Jesenicka a jeho využití
2016	Hudební život Jesenicka

PŘIPOMÍNÁME SI VÝROČÍ
FESTIVALU MLADÝCH KONCERTNÍCH
UMĚLCŮ

Před 50 lety se jesenické lázně zapsaly do celostátního kulturního povědomí jedinečnou akcí. V 60. letech se zde vžily koncertní čtvrtky, organizované po sedm let kulturním oddělením Čs. státních lázní v Jeseníku.

PODPORA MLADÝCH
UMĚLCŮ I DOBRÉ JMÉNO GRÄ-
FENBERKU

Vedoucí tohoto výjimečného projektu Mária Bílková za podpory ředitelství lázní, Pragokonzertu a Sekce koncertních umělců Svazu čs. skladatelů pomohla na svět festivalu, který dával mladým umělcům šanci ukázat veřejnosti, jak nakládají se svým talentem a píli. Cílem bylo také obnovit v době politického uvolnění povědomí o Priessnitzově Gräfenberku. Obdobně se kulturně profilovaly i jiné lázně: Mariánské lázně s Chopinem, Karlovy Vary a Poděbrady s Dvořákem či Luhačovice s Janáčkem. Zaměření na mladé talenty, na nejmladší výkvět českého i zahraničního reprodukčního umění byl však jedinečný; v mnoha případech se totiž osvědčil jako vhodný odrazový můstek na jejich umělecké dráze. Mladí umělci se setkávali s vřelou odezvou, protože obecnost lázeňských koncertů bylo hudebně vyspělé.

PRVNÍ ROČNÍK ZABODOVAL
U 1 860 NÁVŠTĚVNÍKŮ

První ročník festivalu 4. července 1967 zahájila Moravská filharmonie Olomouc s dirigentem Zdeňkem Mácalem. Jako sólista vystoupil nadějný houslista Ivan Štraus, který na úvod přednesl Dvořákovu koncertní ouverturu karneval, která se stala neoficiální znělkou festivalu. V průběhu dvou měsíců zaznělo deset koncertů. Závěrečný v provedení Orchestra puellarum pragensia za řízení mladého dirigenta Jiřího Bělohávků byl úspěšnou festivalovou tečkou, znásobenou perfektním výkonem obou sólistů: klavíristy Antonína Kubálka a flétnisty Jana Hecla. Nejen 1 860 návštěvníků festivalu, ale především sami umělci a pořadatelé se přesvědčili, že mají v příštích letech na čem stavět.

JESENICKÉ LÁZNĚ JAKO
LÍHEŇ MLADÉHO UMĚNÍ

Další tři ročníky v letech 1968–1970 tento trend potvrdily, lázně Jeseník se tímto festivalem vyprofilovaly v jakousi líheň mladého umění, nesvázaného soutěžními předpisy, v krásném a uvolněném prostředí dodávajícím na pozitivní atmosféru. Mnozí umělci se sem vraceli, další nadějně a budoucí hvězdy, jako např. „chopinovský“ klavírista Ivan Klánský, Talichovo kvarteto či sopránistka Jana Jonášová potvrdili stoupající uměleckou a dramaturgickou úroveň festivalu při setrvalém zájmu návštěvníků. Vyplatilo se i finanční riziko přivést do Jeseníku doposud nepříliš známá jména; jednodušší, ale dražší a výnosnější bývá spolehnout se na osvědčená zvučná jména umělců.

KONEC VELKÝM ZÍTRKŮM

Problémy však přinesla změna společenského klimatu. Okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy 21. srpna 1968 znemožnila dokončit druhý festivalový ročník a nástup normalizace v roce 1970 znamenal radikální zlom v životě mnoha aktérů Festivalu mladých koncertních umělců. Po prověrkách rozpoutaných Husákovým vedením někteří umělci skončili v emigraci, některým bylo znemožněno pedagogické působení, dalším nezbylo než se přizpůsobit farižské kulturní politice KSČ a soustředit na vlastní umělecký výkon. Prověrkami neprošla ani zakladatelka festivalu Míla Bílková, vaz jí zlomila trikolora na šatech, když uváděla již v zjištěných pookupačních podmínkách koncert k 50. výročí vzniku Československa 28. října 1968. Z místa kulturní referentky byla vyhozena a v lázních mohla pracovat jen na hospodářském úseku. Ročníkem 1970 tak festival skončil v podobě, kterou dosud měl. Pokračoval sice až do XV. ročníku (1981), ovšem jen v režii samotných lázní, kdy se vrátil k charakteru běžných letních koncertů.

Mgr. Květoslav Growka
SOKA Jeseník

PROSTRANSTVÍ PŘED SANATORIEM PRIESSNITZ ZÍSKÁVÁ NOVOU TVÁŘ

Od začátku tohoto roku našim hostům lázeňský pobyt zneprjemňuje čilý stavební ruch před hlavní budovou Sanatoria. Bohužel ho neurychlila ani dubnová bohatá nadílka sněhu. Věříme však, že výsledek nakonec ocení. Prostor před Schindlerovým domem a Sanatoriem bude více rozkvetlý a přátelštější.

Prostor před jmenovanými lázeňskými domy dlouhodobě plní nejen funkci odpočinkovou, ale také dopravní. Vedle parkových úprav s výhledy na hřebeny Jeseníku jsou umístěna potřebná parkovací místa pro příchozí a odchozí hosty Sanatoria. Jeho nové řešení má dopravní funkci eliminovat a naopak posílit tu rekreační a estetickou. Projektanti z Atelieru BONMOT spol. s r.o. se tak museli poprat s nelehkým úkolem, jak tyto provozní protipóly sloučit v jeden souzřející celek.

OSO VÁ DOKONALOST HLAVNÍHO VSTUPU

Jedním z důležitých bodů nového návrhu je úprava prostoru před hlavním vstupem do Sanatoria, jehož podstata spočívá v rozšíření obloukového nástupu. Vstup je nově doplněn dvěma rampami, které slouží jak pro tělesně postižené, tak usnadňují návštěvníkům přemísťování těžkých zavazadel nebo rodičům dětské kočárky.

Vstup do Sanatoria se také mnohem estetičtěji a intenzivněji propojuje s dominantním schodištěm ústícím u Reinholdovy fontány. Kruhový záhon, který byl mimo jiné využíván jako objezd pro výletní vláček, získá nový tvar, který méně evokuje dopravní funkci. Stejný záhon bude vytvořen i na druhé straně vchodu, čímž získá prostor osovost. Stěžejním prvkem prostoru se stane oblouk: vstupní rampy mají tvar oblouku, do oblouků budou vysázeny i živé ploty a záhony.

VÍCE KVĚTIN, MÉNĚ AUT

Velkých změn dozná také prostor před Schindlerovým domem, který funguje především jako dočasné parkoviště pro příchozí a odchozí hosty Sanatoria. Funkce prostoru musí být zachována, nicméně získá nový příjemnější vzhled: plocha bude předělána záhony a živými ploty, které budou vytvářet příjemnou optickou bariéru. Funkci závorů před hlavním vchodem přebere vhodnější a kultivovanější zasouvací sloupek, který umožní lepší pohyb pěších.

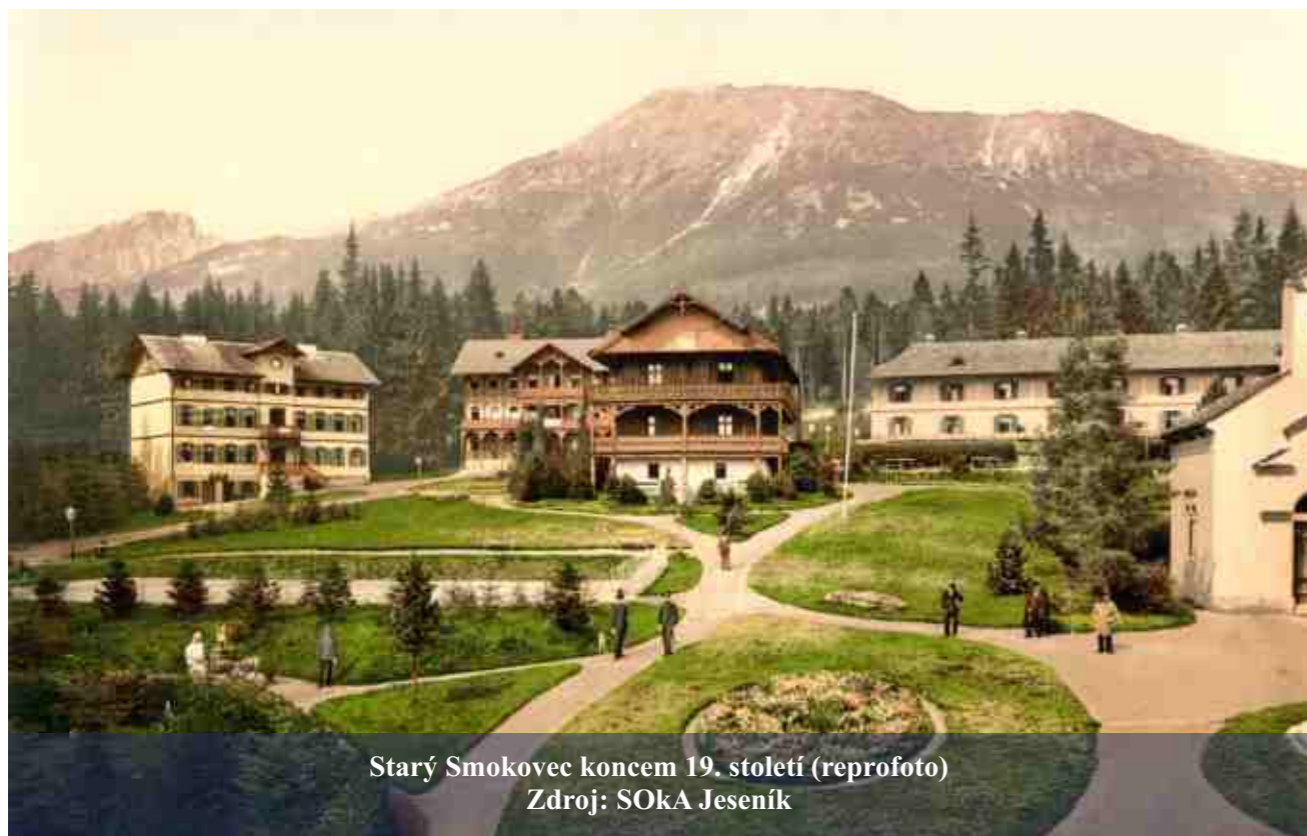
Také parkové úpravy s otáčivými lavičkami před Schindlerovým domem a odpočinková zóna před Novou budovou změní průběh pěších tras, nově vznikne rekreační louka s mobilními lehátky.

vj

S PRIESSNITZEM EVROPOU KŘÍŽEM KRÁŽEM

LÁZNĚ VE STARÉM SMOKOVCI

I na Slovensku, v tehdejších Horních Uhrách, vznikly v polovině 19. století vodoléčebné lázně podle Priessnitzova vzoru. Ideálním místem pro ně byla podtatranská krajina s horskými prameny a Spiš, kde žilo početné obyvatelstvo německé národnosti. Proto i mezi návštěvníky Gräfenberku najdeme německy mluvící lékaře z Uher.

Starý Smokovec koncem 19. století (reprofoto)
Zdroj: SOkA Jeseník

S HEMOROIDY NA GRÄFENBERK

Tyto příznivé podmínky se sešly v malé osadě Starý Smokovec (Schmecks) pod tatranskými hřebeny, jejíž majitel velkostatkář Štefan Csaky zde pronajímal hostinec. V letech 1833-1867 byli jeho nájemci manželé Juraj a Alžběta Rainerovi ze Spišské Soboty. Od roku 1838 usiloval Csaky o zřízení vodoléčby, která by do Smokovce přilákala více hostů. Na tuto myšlenku ho přivedl šéflékař a hlavní spišský fyzikus (tj. úřední lékař) Dr. med. Samuel Posewitz (1800-1871). Posewitz pocházel z města Spišské Vlachy a medicínu vystudoval ve Vídni. Na Gräfenberk k Priessnitzovi přijel ze Spišské Nové Vsi (Igló) 24. června 1838. Odjel po měsíčním pobytu 23. července zbaven písku v ledvinách a hemoroidů.

Není divu, protože na tyto neduhy byla Priessnitzova radikální vodoléčba účinná. Léčení chronických onemocnění dle Priessnitze bylo ve srovnání s tenkrát obvyklými metodami vskutku nového druhu. Intenzivní potní kúry s vydatným přísunem studené pitné vody, studené obklady, studené sedací i celkové lázně, sprchy, avšak také procházky spojené s pitím prosté pramenité vody, k tomu pracovní terapie (štipání a řezání dříví apod.)

patřily do osvědčeného terapeutického arzenálu. Na dietní opatření byl sice brán jen částečný ohled a spočívala především v ordinaci studených nekořeněných jídel a zákazu alkoholických nápojů a kávy. Když to srovnáme s dnešními radami: „...k prevenci patří obohacení stravy o větší podíl vlákniny, větší příjem tekutin, snížit pití kávy a alkoholu (odvodňují), u osob s nadváhou zhubnout, více se věnovat pohybu (mimo jízdy na kole) či nosit vzdušné oblečení a v neposlední řadě dbát pečlivě o hygienu v oblasti konečníku...“, nelze nevidět Priessnitzovu progresivitu.

PRIESSNITZOVA KOUPEL O 4°C

Hostinský Rainer v té době žádal Csakyho o prodloužení pronájmu, musel však splnit jeho podmínku a postavit budovu pro vodoléčbu. Byl to revoluční zásah do „tatranské turistiky“, protože doposud si všichni mysleli, že se dá výhodně žít jen poskytováním noclehů a stravy návštěvníkům těchto velehor.

Rainer přenesl do vsi srub, který stával původně na hranici Spišské a Liptovské župy jako cholerový barák, postavil ho v blízkosti hostince vedle potůčku tekoucího z pramenů

Rainer a Alžběta (dnes Smokovecká kyselka). Do vestavěného bazénu přivedl dřevěným vodovodem dlouhým 1706 m vodu o teplotě 4°C z Pěti pramenů, vyvěrajících na úpatí Slavkovského štítu. Budovu nazvali Priessnitz a svému účelu sloužila až do roku 1872. Koupání v ní bylo zadarmo, což přivádělo další hosty. Pro ně postavili čtyři sruby. V roce 1850 postavili první zděnou jednoposchodovou budovu se jménem Bellevue a o šest let později bohatou řezbářskou výzdobou a verandami ověšený Švýcarský dům o 12 pokojích. Obě budovy byly zařízení podle gräfenberského vzoru, tedy velmi stroze. Rainerovi zvelebovali také okolí, vybudovali turistické chodníky na Hrebienok, na vyhlídkách vyrůstaly dřevěné altány, upravovali prameny. Ubytovací kapacita se zvýšila i o dodnes stojící Vilu Flóra.

VZOR PRO CELÉ UHRY

Jako první lékař dohlížel na průběh léčby právě Dr. Posewitz. Lázně brzy získaly příznivé reference i na stránkách Orvosí Tár, prvního lékařského časopisu v Uhrách. V roce 1842 zde publikoval prof. J. Reisinger z Pešti (Budapešť vzniká až 1873) referát o účinných léčby chronických onemocnění a v pasáži věnované vodoléčbě si Smokovec vysloužil uznání nejen pro nepřekonatelnou studenou a čistou vodu horského pramene, ale i pro činnost dalšího lékaře ve vedení ústavu Dr. Alexandra Krompechera (1812-1890).

Velkou reklamou pro vodoléčebné lázně byla přednáška hlavního lékaře Šarišské stolice Dr. E. Bartsche přednesená roku 1844 ve Spolku šarišských lékařů. Doporučil jim posílat pacienty do Smokovce v sousední Spišské stolici, protože místní ústav v Bardějově, založený roku 1838 Dr. Antonem Horváthem, neprosperoval. Ve Smokovci je podle dobrozdání dr. Bartsche čekají tři lesní sprchy s přepadem vody z výše šesti, 5,1 a 4,2 metru o teplotě 6,25°C.

Lázně ve Starém Smokovci získaly stálou klientelu, najdeme mezi nimi řadu lékařů a politiků, kteří vodoléčbu propagovali ve vlivných kruzích monarchie. A šlo o obousměrný proces, mnoho z nich také navštívilo náš Gräfenberk.

Mgr. Květoslav Growka
SOkA Jeseník

TIP NA VÝLET K SOUSEDŮM ZA HRANICE

ZA POKLADY DO PODZEMÍ RYCHLEBSKÝCH HOR

Mnozí návštěvníci Priessnitzových lázní jistě již zaznamenali, že se zde nacházíme na úpatí Rychlebských hor. Přemýšleli jste však někdy, kde se vzalo pojmenování Rychleby?

BOHATSTVÍ TRPYTIVÉ I SMRTICÍ

Název pohraničního pohoří vychází z německého názvu města Reichenstein (bohatý kámen), které dnes známe pod jménem Złoty Stok (Zlatý Svah). Toto polské město sousedí přes státní hranici s naší obcí Bílá Voda a leží cca 35 km od Jeseníku. Již z obou názvů je patrné, že horské pásmo obejmávající Złoty Stok bylo bohaté na nerostné suroviny, zejména rudy zlata či arzenu. Hornictví se zde rozvíjelo již od 13. století a těžilo se až do roku 1961. Podobně jako na Jeseníku jsou v terénu patrné propady po starých štolách či již zarostlé haldy hlušin a kamení.

TREZOR S 16 TUNAMI ZLATA

Do některých štol se však může podívat i každodenní návštěvník, a to celoročně. Prohlídka podzemí trvá asi hodinu a půl, což při teplotách kolem 7°C v letních měsících pořádně osvěží. Při procházení Zlatými doly se tak dostanete do štol Gertruda, která nabízí nejen muzejní výstavu, ale například také laboratoř vynálezce jedu arseniku či trezor s 16 tunami zlata v cihličkách! Mrázení v zádech pocítíte při pohledu do Chodby smrti, kde byli připoutáni ke skále horníci podezřelí z krádeže zlata a ponecháni tak dlouhému umírání. Co vás však uchvátí, je podzemní vodopád v Černé stole. Zážitek turistů mají možnost projet trasu dokonce ve člunu. Podstatnou část cesty podzemím vás svezve oblíbená podzemní tramvaj.

ODLIJTE SI VLASTNÍ

ZLATOU CIHLU!

Ve městě je zároveň k vidění expozice Muzea minerálů a mincovny. V nabídce můžete využít hromadnou vstupenku na prohlídku podzemní trasy Zlatého dolu a zároveň prohlídku středověkého technického parku – hornické osady včetně rýžování zlata. Naši turisté jistě ocení, že průvodce v českém jazyce je v ceně vstupenky. V areálu dolu lze však navštívit spoustu dalších atrakcí, například Knížecí stolu, ražbu pamětních mincí či odlévání pamětních cihlíček. Po tak nabitém programu již jen nejdůležitější jedinci ocení i další krásy města včetně památkové zóny, barokních kostelů či křížové cesty.

Mgr. Jarmila Peňázová
LIC

VINCENZE PRIESSNITZE Balneopark

V případě zájmu o podporu údržby provozu Balneoparku Vincenze Priessnitze můžete zaslat libovolnou částku na účet č.:

230 308 000 / 0300

Společnosti Vincenze Priessnitze, z.s., která spravuje tento unikátní lázeňský projekt.

KNIŽNÍ TIP

PRIESSNITZOVY
LÉČEBNÉ LÁZNĚ
V PROMĚNÁCH
STALETÍ

Květoslav Growka

Nakladatelství Pavel Ševčík

Veduta, vázaný formát 225 x 225 mm,
148 stran

Kniha představuje na téměř třech stovkách starých pohlednic, fotografií a kreseb více než 180letou existenci Priessnitzových léčebných lázní. První část tvoří personálie. Za proměnu malé osady Grafenberg u Jeseníku vděčí dnešní Lázně Jeseník Vincenci Priessnitzovi, zakladateli novodobé vodoléčby jako součásti světového proudu přírodního léčení. Jeho pokračovatel Josef Schindler podložil vodoléčebné procedury vědeckými poznatky a Priessnitzův zeť Johann Ripper se zasloužil o uchování písemnosti a obrazového materiálu k dějinám lázní. O ně se opírají další kapitoly, v nichž je ukázán život v lázních napříč staletími.

Staré fotografie zachycují vývoj lázeňského komplexu od jednoduchého „priessnitzovského“ jádra po architektonicky pestrá sanatoria ve vlastnictví jiných majitelů. Počátkem 20. století vznikla společnost Priessnitzovy léčebné ústavy v Grafenberku, která si u věhlasného stavitele Bauera objednala novostavbu Sanatoria Priessnitz. Vlakové lodi zdejších lázní je věnována největší pozornost, včetně pohledů do jejich interiérů.

Kniha dále čtenáře provádí po lesní Ripperově promenádě a představuje pomníky, které zde Priessnitzovi postavili vděční pacienti reprezentující maďarský, polský a český národ. Čtenář má možnost seznámit se také se zdejší unikátní, systémem pramenů a pomníčků na Studničném vrchu.

V závěru kniha nabízí pohled na současný lázeňský život. Vizualní podobu knihy dotvářejí mimo jiné mapy, otisky poštovních razítek, turistické odznaky a štítky na hoře.

jg

VZPOMÍNKA
NA POVODNĚ

Červenec 1997. Těžké šedé mraky zahálily Jeseníky, probudily se podzemní prameny a z okolních svahů se valily proudy vody a bahna. V tu dobu nikdo netušil, co se bude dít...

Na začátku letošních letních prázdnin to je rovných dvacet let od velkých povodní, které zasáhly Jesenícko nejrychleji z celé republiky. Během několika kritických dnů mezi 4. a 8. červencem spadlo v povodí Odry a Moravy místy až přes polovinu ročního úhrnu. Obě řeky a jejich přítoky se rychle rozvodnily na úroveň stoleté až tisícileté vody a následně záplavy zasáhly celou třetinu území Moravy a Slezska. Zemřelo 49 osob a škody byly odhadnuty na 60 miliard korun. V příštích týdnech potuvala povodňová vlna k moři po území sousedních států, v hlavním městě Slezska Vratislavi dosáhla její výše desíti metrů. Grafenberg shlíží do údolí řeky Běl z bezpečné výšky, povodňová katastrofa však výrazně ovlivnila i život v lázních. „Byla přerušena autobusová i vlaková doprava, nešel elektrický proud, nastal problém se zásobováním. Personál se nedostal do práce, nebyly procedury, jídlo skromné. Zvláštní tísňová atmosféra...“ vzpomíná pravidelná návštěvnice lázní Blanka Zubová z Vamberka. „Pár hodin předtím, než povodně začaly, jsem si nedejbože lázeňských bytůvek všiml neobvyklého úkazu. Šneci vyšplhali po kmenech stromů nahoru metr a půl od země,“ vzpomíná lázeňský průvodce Jan Kratěna. „Když se pak vše rozvodnilo, z kanálu mezi Bezručem a Ripperem tryskala voda do výše lidské postavy. V následujících dnech se nikam nedalo moc chodit ani jezdit, ale chodili jsme se dívat na potok pod Bezručovým pramenem, kde bylo tolik vody, že se tam vytvořily kaskády a malé vodopády.“

Blanka Zubová dále popisuje: „Byli jsme velice vděční panu Kratěnovi, který se nám pacientům tehdy věnoval. V rámci možností pro nás udělal program, pečoval o nás. Z důvodu nepříznivého počasí jsme nemohli odjet z lázní, zůstali jsme někteří až o týden déle. Když přestalo pršet a mohli jsme jít na vycházku, viděli jsme přírodu tichou, pokořenou, ani ptáky nebylo slyšet, lesní cesty byly od proudů vody zničeny. Velice silný zážitek, ani po dvaceti letech nelze zapomenout.“

Na Pradědu napršelo v červenci 1997 celkem 661 milimetrů srážek, což představovalo 450 % průměrných červencových srážek a 50 % průměrných celoročních srážek. Dvoudenní úhrny přes 300 mm byly od 6. do 7. července naměřeny na Rejvíze (359 mm), v Jeseníku (356 mm) a na Vidlech (349 mm). Často podléháme dojmu, že vše lze ovlivnit, řídit a zařídit dle vlastních potřeb. Naše životy, životy i blahobyt však stále na prvním místě závisí na mocné a nevyzpytatelné přírodě.

jg

ZDRAVÍ ZAMĚŠTNANCE JE NAŠE
DLOUHODOBÁ PRIORITY

Dalším významným partnerem v oblasti rekondiční péče zaměstnanců s příspěvkem od České průmyslové zdravotní pojišťovny je společnost BONATRANS GROUP a.s., která je největším evropským výrobcem železničních dvojkolí a jejich částí. O přístupu k rekondičním pobytům zaměstnanců jsme si popovídali s personalistkou Renátou Moricovou.

Zdraví zaměstnance a jeho vitalita ovlivňuje jeho výkonnost a efektivitu práce. Máte jako velká společnost, resp. skupina dceřiných společností, oddělení rekondičních pobytů? Kdo se stará o rekondiční pobyty?

Samostatné oddělení rekondičních pobytů sice nemáme, ale součástí práce personálního odboru je péče o zdraví zaměstnanců. Naplňování našeho záměru pomáhá realizovat i spolupráce se zdravotními pojišťovnami. Zejména spolupráce s Českou průmyslovou zdravotní pojišťovnou nám umožňuje rozšířit nabídku pro zaměstnance o rekondičně ozdravné pobyty. Ne všechny zdravotní pojišťovny mají kladný přístup k financování rekondičních pobytů. Samotná organizace začíná v první fázi v jednání se zdravotní pojišťovnou, dále pak v jednání o změně a zajištění organizace výroby uvolněním vyslaných zaměstnanců a samozřejmě i jednáním s Vaším lázeňským zařízením.

Kteří zaměstnanci mohou využívat rekondičních pobytů?

BONATRANS GROUP a.s. je strojírenským podnikem, kde zaměstnanci pracují v nepřetržitých směnách na pracovištích, z nichž některé jsou zařazeny do rizik. Zejména z těchto částí provozu jsou vysíláni zaměstnanci – pojištěnci ČPZP na rekondičně ozdravné pobyty. Pravidla vycházejí z úpravy v Kolektivní smlouvě, která zohledňuje zejména délku pracovního poměru, druh práce a zařazení do příslušného rizika. Zájem zaměstnanců je veliký a proto je nezbytné nutné regulovat vysílání tak, aby se prošťídali a nejezdili tíž.

Jaké další benefity mohou Vaši zaměstnanci využívat?

Rekondičně ozdravné pobyty nejsou jedinou formou, která podporuje zdraví našich zaměstnanců. Týden dovolené navíc pro každého zaměstnance je pro každého zárukou možného odpočinku a relaxace. Zdraví zaměstnanců rovněž podporujeme očkovacím programem pro Ty, kteří jsou v rámci svých pracovních činností vysíláni do zahraničí. Tyto pak na cesty vybavíme i probiotiky či dezinfekčními prostředky. Jak jsem již zmínila výše,

Renáta Moricová
personalista
BONATRANS GROUP a.s.

některé zdravotní pojišťovny namísto finanční podpory poskytnou vitamínové prostředky a naši úlohou je realizovat jejich distribuci.

Vnímáte, nebo přímo měříte, spokojenost s ozdravnými pobyty, zdravotní stav, či výkonnost po návratu do zaměstnání?

K faktickému měření spokojenosti účastníků rekondičně ozdravných pobytů jsme zatím nepřistoupili. Lidské měření spočívá v tom, že není zaměstnanec, který by se za mnou po návratu nezastavil a osobně vyjádřil poděkování. Pohlednice, která je zaměstnanci poslána na personální odbor, je pro nás organizátory nejvyšší mírou poděkování, zvláště když je na ní krásná básnička: „Haló, haló, co se stalo? Dnes do práce nemusíme, zdraví, síly docílíme masáží a bublinkami pohybem a lenošením.“ O zlepšení zdravotního stavu není pochybnosti, stejně jako vyšší pracovní nasazení zaměstnanců po návratu z ozdravného pobytu.

Jak jsou spokojeni Vaši zaměstnanci s rekondičně-rehabilitačními pobyty v lázních a benefity obecně?

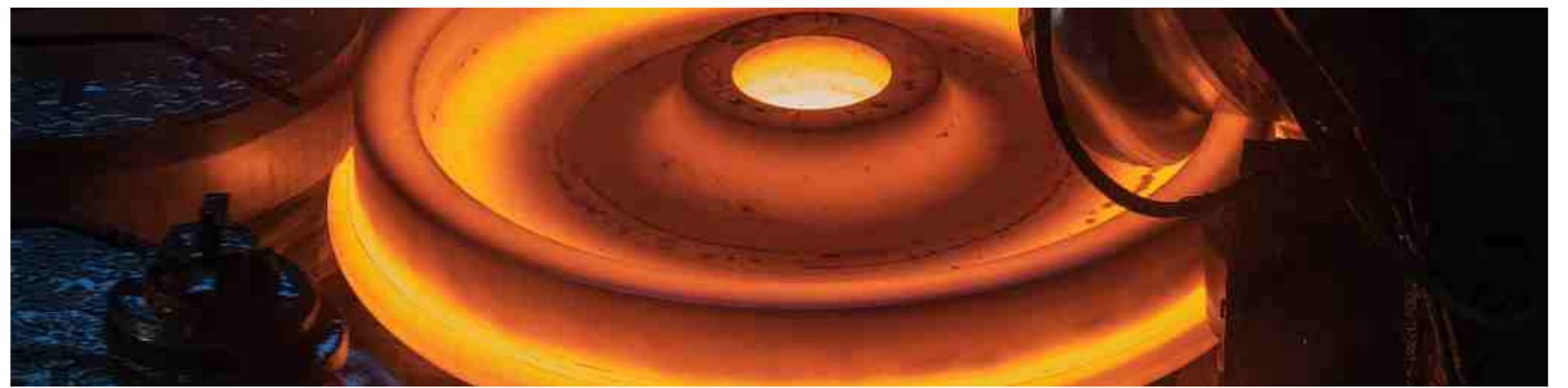
O spokojenosti vypovídá celoroční zájem a kolikrát si připadáme jako objednávková kancelář. Vždy máme více zájemců, než jsme schopni uspokojit. Pokud se zaměstnanec na rekondičně ozdravný pobyt dostane a ještě je na pokoji s kolegy, se kterým si to společně užívají, pak není pochyb o jejich spokojenosti.

Znáte Jeseníky? Už jste si dopřála i Vy pobyt v lázních?

Jeseníky jsou naší ozdobou a pýchou zároveň. Vzácně odolávají zásahům lidí a příroda tímto dokazuje, že je silná a mocná. Každoročně čekáme s kolegyní, zda náhodou nezůstane volné místo, které bychom obsadily, abychom si samy vychutnaly lázeňský pobyt u Vás. Snad i na nás jednou dojde řada.

Jak nejraději relaxujete vy?

Já zatím nejraději jezdím do termálních lázní většinou na jižní Slovensko.

PŘEDSTAVUJEME NAŠE DODAVATELE

SPOLEČNOST ZAMĚŠTNÁ VAJÍCÍ DLOUHODOBĚ,
OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Jedním z významných dodavatelů služeb pro Priessnitzovy léčebné lázně a.s. je společnost Bartoň a Partner s.r.o., která se v lázních stará o čistotu pokojů a společných prostor v jednotlivých lázeňských domech. O spolupráci, která je dlouhodobá jsme si popovídali s členem nejužšího managementu společnosti panem Mgr. Romanem Chlopčikem.

Jak dlouho spolupracujete s Priessnitzovými léčebnými lázněmi a jak spolupráce začala?

Naše spolupráce se datuje od roku 2006 a musím říct, že je dlouhodobě velice korektní a oboustranně přínosná. Ostatně 11let společné spolupráce to jen potvrzuje. Spolupráce začala standardním způsobem, kdy se nám podařilo uspět ve výběrovém řízení, které lázně vyhlásily po té, co se rozhodly tuto službu, myslím tím úklidové a pokojské služby, nakupovat a soustředit se na hlídání kvality. Od vítězného soutěže do správně nastaveného režimu byla dlouhá cesta a nám se to podařilo zvládnout úspěšně, protože již první sezonu, jsme měli celou řadu výběrných ohlasů a klienti lázní vyjadřovali spokojenost s našimi službami. S vedením lázní jsme ladili detaily a parametry všech úklidových služeb a hledali optimální nastavení. A dá se říct, že vše funguje dobře až do současnosti.

Jak je těžké vyhovět potřebám, tak velkého kolosu jako jsou Priessnitzovy léčebné lázně?

Je to obtížné hlavně proto, že areál je rozlehlý, rozčleněný do několika lázeňských domů. Navíc se nejedná jen o úklid na pokojích a společných prostorách, ale také o specifické lékařské provozy, různá sportoviště, kancelářské prostory a zázemí pro služby poskytované lázněmi. Zmínit musím i tu skutečnost, že investice lázní do budov, pokojů a jejich vybavení zvyšují i požadavky na námi poskytované služby. Nicméně pokud chceme u zákazníka s našimi službami uspět, musíme se jeho požadavky umět vypořádat.

Jaké specifické služby poskytlujete lázním? Jsou nějaká specifika odběratele, jako jsou lázně?

Každá zakázka a každý zákazník má svá specifika. V lázních jsou to především přísné hygienické požadavky na úklid léčebných provozů a to hlavně na dětských léčebnách a dále pak schopnost našich zaměstnanců provádět úklidové služby způsobem, který neruší návštěvníky lázní. Jinak je to systematizovaná práce jako všude jinde, která pokud se dělá dobře, přináší své ovoce.

Mgr.
Roman Chlopčik
prokurista
Bartoň a Partner s.r.o.

Co vnímáte jako přidanou hodnotu v rámci této spolupráce?

Naše společnost je dlouhodobě zaměstnavatelem, který zaměstnává osoby se zdravotním postižením. Jsme velmi rádi, že jsme vzhledem k naší spolupráci s Priessnitzovými léčebnými lázněmi mohli vytvořit značné množství pracovních příležitostí pro tyto osoby a přispět tak k jejich integraci a uplatnění na trhu práce. Nemohu také nevyužít příležitosti poděkovat na tomto místě všem našim zaměstnancům za jejich práci a Priessnitzovým léčebným lázním za spolupráci při této činnosti.

Vaše služby jsou dlouhodobě vyhodnocovány klienty lázní jako nejlepší. Jak toto ocenění vnímáte?

Těší nás to a jsme za toto ocenění moc rádi a vážíme si ho. Na straně druhé je však takové ocenění i velkým závazkem do budoucna, neboť změna hodnocení Vašich klientů již nemůže nikdy znamenat zlepšení, ale bohužel pouze jeho opak.

Jaké máte jako společnost plány do budoucna?

Naše společnost hodlá i v budoucnu poskytovat svým zákazníkům služby, které budou založeny na kvalitě, profesionalitě, komplexnosti a partnerském přístupu.

Byl jste někdy v lázních na pobytu? Jak relaxujete?

Do lázní v Jeseníku jezdíme s rodinou pravidelně, ale většinou na akce, které se tady pořádají, a to znamená kratší dobu. Vždy stihneme s ženou i nějaké procedury a odjíždíme dokonale zrelaxováni. Takový klasický lázeňský pobyt jsem ještě neabsolvoval, ale myslím si, že už čas pomalu nazrál a v blízké době si vyberu z široké nabídky medical wellness pobytů zdejších lázní. Jinak relaxuji především prostřednictvím různých sportovních aktivit, byť v žádné z nich nedosahuji žádných výsledků, které by stály za zveřejnění.

Děkujeme za rozhovor a přejeme Vám a Vaší rodině co nejvíce zdraví a rodinného štěstí.

Za rozhovor děkuje obchodní ředitel
Mgr. Tomáš Rak MBA.

PRÁVĚ VYCHÁZÍ ZÁPISKY HEJKALA ZURČALY!

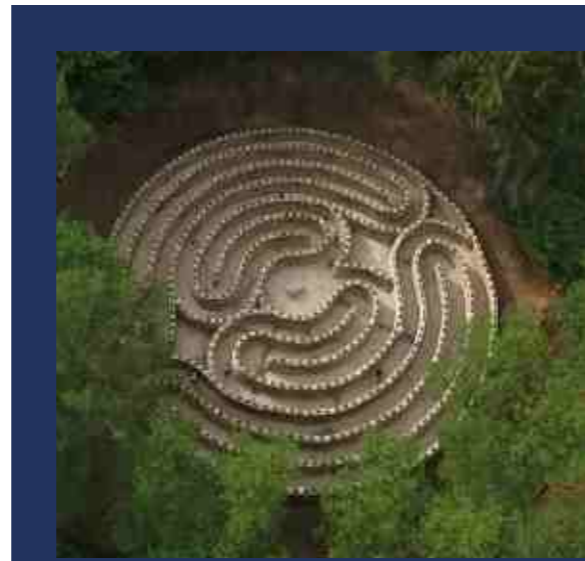
Mezi několika knihami a publikacemi, které letos obohatí domácí knihovničky fanoušků našich lázní a blízkého okolí, se objevuje jeden mimořádně neobvyklý až záhadný počín. Deníkové zápisky, jejichž autorem není člověk!

Při budování herního prostoru s názvem „Háj víly Ozdravy“ našli pracovníci firmy Ekostavby dřevěnou krabičku s pozoruhodným obsahem. Ten má na svědomí bytost, o které jsme zatím slyšeli pouze od autora projektu Jana Tajboše. A musíme přiznat, že jsme tyto informace přijímali se značnou nedůvěrou.

„Hejkal Zurčala je tak trochu protipólem laskavé a moudré víly Ozdravy, ale svou práci si odvede. Stará se o provoz háje a organizuje pobyty návštěvníků z lidského i „nelidského“ světa. Většinou neviděn a neslyšen,“ bylo nám sděleno už před dvěma lety. A je to tak, přátelé, Zurčala opravdu existuje a působí v blízkém sousedství našeho areálu. Jako důkaz jsme se rozhodli nalezený deník vydat jako brožuru, kterou nabídneme rodičům, kteří mají zájem proniknout se svými dětmi trochu hlouběji do tajemství vznikajícího Háje.

Jak už to bývá, deníkové zápisky se nečtou či neluší zrovna snadno. Tím spíše, když je napsala bytost nelidského druhu, která nechodila do školy a není zběhlá v držení psacího náčiní. O to větší výzvu však čtenářům nabízí.

Od července tedy jen a pouze v Lázních Jeseník, nový žánr světové deníkové literatury, které v současné době dominují tituly jako Deník malého poseroutky či Deník mimoňky, dříve Deník kocoura Modroočka, či Záhada hlavolamu se slavným deníkem Jana Tleskače, skrývajícím tajemství ježka v kleci či plán na sestrojení létajícího kola. A jaká tajemství skrývají Zurčalovy zápisky? To už musíte objevit sami. Na stránkách Lázeňských pramenů přinášíme aspoň malou ukázkou, která je zároveň představením trochu tajuplného autora.

Hejkal Zurčala

Ajjk, hajjk, ejjkalaaa ...
kříčj z rodu hejkala
od Žulové Zurčala:
V lesích, borech, lukách, hájích
hlídám u potůčků v krajích
Ve větru skryt cestuji
s ozvěnou se radím ve sluji
Mého rodu staří, mladí
řád Krajiny spolu ladí
V Jeseníckém Háji dlím
o Světě plném přátel sním

Hejkalové jsou známi nejenom v krajině Slezské, Moravské i České, ale i Slovenské, Slovinské, Bulharské a Ruské, alespoň co se ví.

Většinou se zdržují v lesích a na déle se zabývají v níže položených slujích.

Mohou měnit podobu. Lidem se ukáží, jen když oni sami chtějí. A to je zřídka. Lze slyšet jejich hejkání, když posedávají u vody. Lidé si je tam pletou s vodními ptáky. Hejkalové mají pevnou vůli, ale citlivou národu.

Mezi jinými bytostmi přírody jsou vyhledáváni jako prostředníci. Dovedou se vcítit do druhého a tak o něm leccos vědí hned zkraje.

Zurčalové patří k rodu hejkalů od Žulové. Tamní lidé je občas zaslechnou, ale dnes už nevědí, že to jsou hejkalové. Zurčalové se dost vyznají v lídech. Mají rádi vůni jídla, když se vaří. A taky tabáku. Prý i tato záliba rozhodla, že se častěji zkoušeli proměňovat na lidi. Dost se jim to dařilo. Jen boty a pokrývky hlavy neumějí dodnes. A tak, tam kde se dobře vaří, může na dveře zaklepat zajímavý pocestný, s mechu podobnými kadeřemi na velké hlavě a děravými ponožkami na drobných nohách bez bot. Hejkalové za dobrý hlt uzdravují domácí zvířata a umějí zvýšit úrodu. Taky mírní horečku u nemocných lidí a dávají účinné rady do života.

S ČENDOU A SOFINKOU JE V LÁZNÍCH VESELEJI

Už tři roky v našich lázních funguje projekt Veselé lázně. Ten dětským pacientům a malým návštěvníkům nabízí zajímavý celoroční program outdoorových i indoorových aktivit. Děti programem provází kapky Čenda a Sofinka. Znáte se?

Maskoti Kapka Čenek a Kapka Sofinka jsou animované postavičky pojmenované podle zakladatele lázní Vincenze Priessnitz a jeho ženy Sofie. Děti se s nimi mohou setkat v Deníku svých lázeňských aktivit, ve kterém si zaznamenávají jednotlivé činnosti ozdravného pobytu, na pohlednicích, buttonech, taškách, při zodpovídání kvízů, ale i „naživo“. Maskot má totiž také podobu velké „živé postavičky“, která děti vítá na začátku pobytů a provází je na vybraných akcích.

vj

DĚTI, POJĎTE S NÁMI NA VÝLET!

Po celý rok pořádáme v Priessnitzových léčebných lázních výlety pro naše nejmenší pacienty a jejich doprovod do blízkého i vzdálenějšího okolí. V létě se přirozeně nabízí nejvíce možností. Kam se tedy můžete s námi, nebo na vlastní pěst s vašimi ratolestmi vydat?

JESKYNĚ NA POMEZÍ

Tyto krasové jeskyně s krápníkovou výzdobou se nachází pouhé čtyři kilometry od lázní. Patří mezi národní přírodní památky a jsou považovány za nejrozsáhlejší zpřístupněný jeskynní systém v České republice vzniklý rozpuštěním mramoru, tj. krystalického vápence. Cesta k nim je vhodná jak pro pěší, tak pro maminky s kočárky. Od května do září do jeskyní jezdí každou neděli i náš vláček Lázeňáček.

LESNÍ BAR

Nedaleko od lázní, také v Rychlebských horách, se nachází tzv. Lesní bar, který je umístěn nad obcí Horní Lipová. Je to volně přístupný samoobslužný bar, kde se občerstvíte za levný peníz. V letní sezoně jezdí vláček Lázeňáček jednou za 14 dní do Horní Lipové, odkud stačí k Lesnímu baru dojet pouhé dva kilometry po svých. Výlet zvládnou rovněž i maminky s kočárky a nejmenšími turisty. Pokud nepojedete naším vláčkem, můžete se do Horní Lipové svěřit vlakem Českých drah. Opravdu náročný turistický cíl se mohou do baru uprostřed lesů vydat přímo z lázní, trasa je dlouhá třináct kilometrů.

FAUNAPARK – ZAHRADA PLNÁ ZVÍŘAT

Tato malá soukromá zoo je v okolí velice oblíbená a často navštěvovaná. V hlavní letní sezoně, vlastně už od května, do zoo pořádáme každý pátek výlety vláčkem Lázeňáčekem.

JELENÍ FARMA KRÁSNÁ VYHLÍDKA

Na ploše 14 hektarů se nachází areál, v němž se pohybuje přes sto jelenů, laní a kolouchů. Každý pátek pořádáme výlety (městskou hromadnou dopravou) do této krásné obory. Vždy nás čeká projížďka farmou na valníku, malá přednáška o této zvěři a v neposlední řadě velice oblíbené krmení přímo z ruky. V hlavní letní sezoně 1x za 14 dní jezdíme na farmu i naším vláčkem.

VYHLÍDKA ČERTOVY KAMENY

Čertovy kameny jsou skalní útvar nacházející se na severním úbočí Zlatého chlumu asi tři kilometry od Jeseníku a sedm kilometrů od lázní. Od května po celou letní sezonu jezdí k vyhlídce a výletní chatě náš vláček, a to každou sobotu. Kromě možnosti krásné vyhlídky do okolí se zde můžete i občerstvit, protože se zde nachází restaurace a ubytování.

OSADA REJVÍZ

Tato osada se nachází cirká osm kilometrů od Jeseníku a je známá především největším rašeliništěm na Moravě a ve Slezsku. Pro veřejnost je zpřístupněné Velké mechové jezírko. Na Rejvíz se dostanete linkovým autobusem nebo vlastní dopravou. Z osady se můžete také vydat pěšky na rozhlednu Zlatý chlum a Čertovy kameny.

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU DUHA JESENÍK

Jednou měsíčně pořádáme také výlety do Volnočasového střediska Duha v Jeseníku, kde navštěvujeme místní

zahradu a skleníky. Seznamujeme se s plazy, ptáky, rybičkami a hlodavci, které v Duze chovají.

SPORTOVNĚ ZÁBAVNÍ STŘEDISKO BĚLÁ V POHYBU

Nejen za nepěkného počasí společně navštěvujeme také nedaleké Sportovně zábavní středisko Bělá v pohybu v Bělé pod Pradědem. Děti i rodiče se v Bělé vždy vyžijí jak po sportovní, tak i herní a vědomostní stránce.

STŘEDOVĚKÝ HORNICKÝ SKANZEN ZLATORUDNÉ MLÝNY

Asi 25 km od Jeseníku můžete navštívit středověký hornický skanzen. Expozice je ideálním cílem pro rodinné výlety, v místě je vybavení pro odpočinek.

Kateřina Galušková
vedoucí volnočasových aktivit

PRÁZDNINY NEKONČÍ aneb BEZPEČNOST BEZ HRANIC

8. 9. 2017
od 9:00 hodin

lázeňské hřiště

bojový výcvik | simulovaná
dopravní nehoda | vojenská akce
hasiči | pyrotechnici | horští
záchranáři | psodvi | mototrenažer
zábava po celý den

LÁZEŇSKÝ

MODERNÍ ÚČELNOST I STAROSVĚTSKÁ ELEGANCE

Areál vodoléčebného ústavu na Gräfenberku prošel za dvě staletí mnoha proměnami. Rozložen na několika výškových stupních, obklopen a prostoupen přírodou, civilizován a rozšiřován lidskou stavební činností. Z horské zemědělské vsíky o několika málo obyvatelích se proměnil ve světoznámé moderní lázně s kapacitou několika set lůžek. První velká budova – Hrad vyrostla v roce 1840, svou hlavní dominantu v podobě LD Priessnitz získal roku 1910. Poválečný ústup ze slávy a složitá devadesátá léta vystřídala éra nového tisíciletí, v níž se lázeňskému prostředí daří vtiskávat zdravou, moderní a půvabnou tvář se zachováním a zvelebováním míst starosvětské elegance.

Jesenické lázně se nacházejí v krásné a čisté krajině, architektonicky toto prostředí skvělým způsobem doplnil architekt Leopold Bauer.

Prostranství před Hradem bylo před dvěma lety nově zrekonstruováno.

Balneopark je jedinečným místem, nadmíru příjemným zejména v horkých letních dnech.

Ripperova promenáda nabízí příjemnou procházku s výhledy na hory, na město Jeseník či setkání se sochou Iva, která se stala symbolem našich lázní.

Hrobka Vincenze Priessnitze je architektonickou chloubou areálu a zároveň jedinečným prvkem. V žádných jiných českých lázních nic podobného nenajdete!

AREÁL

DÍLO LIDSKÝCH RUKOU SPOJENÉ S PŮSOBENÍM PŘÍRODY

Jižní svah s Cestou života je působivou krajinnou kompozicí od brněnského sochaře Jana Šimka.

Cesty a chodníky, hřiště a altány, sochy a prameny. Odpočívadla a vodní prvky, stromy, keře a květiny. To vše k našemu areálu neodmyslitelně patří, bez toho by dojmy z našich lázní byly poloviční nebo žádné. Provoz, údržba a rozvoj areálu nemalé finanční prostředky a především velké množství práce. Jak té dlouhodobé koncepční, tak každodenní manuální. Poděkování za krásný areál tak patří desítkám a stovkám zaměstnanců PLL. Od těch, kteří vše vymýšlejí a organizačně zajišťují v kancelářích, přes ty za volanty aut a traktorů, až po ty se smetákem či zahradnickou motyčkou. Krásný areál lázní je zde díky nim! Poděkování patří také vám všem, kdo to zde máte rádi a po areálu a okolí se pohybujete a využíváte jej tak, že zůstává čistý a nepoškozený i pro všechny ostatní návštěvníky.

Hudební pavilon z roku 1860 v sobě snoubí několik architektonických stylů. Letní koncerty zde mají jedinečnou atmosféru.

Bylinková zahrádka se rozprostírá mimo nejnavštěvovanější části lázní a po celý den nabízí krásu a vůni bylinek stejně jako blahodárny klid.

Na lázeňské promenádě můžete obdivovat pečlivě udržované záhony i panorama Hrubého Jeseníku na jižním obzoru.

Inhalatorium je nesmírně příjemným a zdravým místem nejen díky bylinkám a květinám. Nachází se nad tektonickými zlomy, odkud vyvěrají organismu prospěšné biogenní prvky.

VÝBĚR Z NAŠICH WELLNESS PROCEDUR

PROCEDURY S LNĚNÝMI EXTRAKTY

Naše lázně jsou unikátní v aplikaci procedur využívajících lněný olej. Z historického hlediska má len v našem regionu významné místo. Jako textilní plodina se zde dlouhá léta pěstoval. A také samotný Vincenz Priessnitz používal lněná plátina jako jednu z vrstev při svých zábalech. Proto nové, lázeňské využití této rostliny je v jistém smyslu návratem ke staleté tradici.

Lněný olej užívaný v lázeňství je vyráběn z organických semen lnu setého, který roste na Jižním ostrově Nového Zélandu. Je pěstován organicky, bez použití pesticidů a jiných toxinů. Není ani nijak geneticky modifikován. Olej se lisuje za studena, tudíž je extra panenský a nerafinovaný. Obsahuje Omega 3, 6 a 9 mastné kyseliny.

Omega 3 mastné kyseliny obecně snižují hladinu cholesterolu, jsou potřebné pro normální vývoj a fungování mozku a jsou nutné ve struktuře buněčných membrán. Jejich nedostatek se často projevuje jako první na pokožce, vlasech a nehtech s následujícími příznaky:

- suchá, šupinatá nebo hrboilatá kůže
- ekzém
- akné
- dermatitida
- lupénka
- pomalé hojení
- suché vlasy bez lesku
- suché a lámavé nehty

PROČ SE TO DĚJE?

Kyselina alfa linolenová ALA (primární Omega 3) ve lněném oleji je základním prvkem zdravých buněčných membrán. Pokud tedy tělu chybí tuky Omega 3, využije k tvorbě kožních buněk jakékoliv jiné tuky, které sníte. To může vést k "propustnosti membrán", což je hlavní příčinou alergických onemocnění, jako jsou ekzémy. Obecně Omega 3 umožňuje pružnost buněčné stěny. Kožní buňky vytvořené ze "špatných tuků" mívají narušenou celistvost, a tak mohou být citlivé na toxiny a dráždivé látky v životním prostředí, jako je pyl, mýdla, potraviny a různé chemické alergeny. Mimo to Omega 3 pomáhá také zmírňovat záněty, což je důležité pro kožní choroby, jako je lupénka. Účinek lněného oleje je markantní při perorálním užívání, nicméně své nezanedbatelné účinky má i při přímé aplikaci na pokožku.

LNĚNÝ OLEJ KŮŽI SKUTEČNĚ VYŽIVÍ

Při aplikaci na pokožku přispívá k jejímu změkčení a regeneraci. Zanechá ji nádherně hydratovanou. Esenciální mastné kyseliny se do kůže snadno vstřebávají, aby skutečně vyživily vaše tělo. Aplikace může probíhat například formou masáže. Po masáži však musíte počkat, než se vsáchnou olej vsřebá, nebo se rychle opláchnete pod sprchou, v opačném případě vysoká hladina barviva karotenu, který oleji propůjčuje charakteristickou žlutou barvu, může zanechat skvrny na oblečení.

ÚČINEK UMOČŇUJE OVES

Účinek lněného oleje se stupňuje v kombinaci s ovsem. Oves zvláčňuje a hydratuje suchou pokožku, pomáhá při svědění kůže, uklidňuje při podráždění nebo po bodnutí hmyzem. Samostatně se v našich lázních využívá při léčbě atopických ekzémů, lupénky, akné, suché pokožky a jiných dermatitid jak u dětí, tak dospělých. Obsahuje betaglukany, které zadržují vlhkost v pokožce, snižuje působení UV záření a podporuje nárůst nového kolagenu. Na základě výše popsaných účinků na pokožku se kombinace lnu a ovsu násobí.

V našich lázních nabízíme:

OVESNÁ KOUPEL S LNĚNÝM OLEJEM

320 Kč / 20 min. koupel / 10 min. zábal

MASÁŽ S LNĚNÝM OLEJEM

580 Kč / 40 min.

ČÁSTEČNÁ MASÁŽ S LNĚNÝM OLEJEM

325 Kč / 20 min.

Procedury objednávejte na tel. 584 491 109 nebo na prodej@priessnitz.cz

Kompletní nabídku najdete na www.priessnitz.cz

V JESENÍKU PROCHÁZÍ DĚTSKÁ KLIMATOTERAPIE STÁLE ZMĚNAMI

Dětsí pacienti v Priessnitzových léčebných lázních tvoří nemalou patientskou základnu. Každý rok léčíme na dva tisíce dětí ve věku dvou až patnácti let. A počet léčených má stále vzrůstající tendenci. I proto dětská klimatoterapie prodělává neustálý vývoj.

TERÉNNÍ CHŮZE, SLUNEČNÍ A VZDUŠNÉ LÁZNĚ

Komplexní terénní klimatická léčba je v Priessnitzových léčebných lázních aplikována především formou skupinové léčby, a to pod dohledem odborného zdravotnického pracovníka – klimatoterapeuta. Z procedur klimatoterapie převažuje řízená terénní chůze po vyznačených lázeňských trasách s dózovanou intenzitou zátěže, dále sluneční lázně s možností odpočinku na lehátkách a vzdušné lázně v krytých pavilónech vhodné pro dlouhodobější pobývání pacientů u pramenů.

TERAPIE OD DOB PRIESSNITZE

Klimatoterapie není naše soudobá vymyšlenost, už zakladatel našich lázní Vincenz Priessnitz řekl: „Já lidi nemusím léčit. To tento kraj a jeho živly samy mají v sobě tolik síly, že zde stačí jen být, pracovat, využívat čistou vodu a dýchat čerstvý vzduch“. Tato věta platí i v současnosti a mohla by být krédem nejenom klimatoterapie, ale i podstatou léčby na magickém místě pod Studničním vrchem. Stačí zde jenom být, hýbat se, využívat čistou vodu a dýchat čerstvý vzduch.

CO OBNAŠÍ DĚTSKÁ KLIMATOTERAPIE?

Většinu dětských pacientů do našich lázní vysílají zdravotní pojišťovny, ale samozřejmě je možné, aby pobyt absolvovali jako samoplátečky, nebo si v rámci volně prodejných procedur jednotlivé procedury zakoupili. V posledních letech došlo k obrovskému nárůstu počtu dětských pacientů a muselo dojít k velkým změnám v zázemí, službách, ale i v samotném léčebném procesu. Razantní změnou v posledních letech prošla i dětská klimatoterapie. Základ tvoří řízená terénní chůze, kdy děti chodí nejenom na procházky, ale také pod dohledem zkušených instruktorů začínají s Gräfenberg Walkingem – chůzí s holemi. Mimo to od jara do podzimu jezdí na koloběžkách, v zimě na bobech a vykonávají celou řadu nejenom pohybových aktivit.

Od letošního roku došlo také ke změně v organizaci řízené terénní chůze. Děti jsou nyní rozděleny do tří skupin: mateřská škola, I. stupeň ZŠ a II. stupeň ZŠ, tak aby mohlo být lépe dávkováno množství pohybové aktivity.

NUTNÉ JE ROZVÍJET ZÁKLADNÍ MOTORICKÉ VLASTNOSTI

Zcela novou aktivitou je cvičení v přírodě pro školní děti. Procedura, kde jsou rozvíjeny základní motorické vlastnosti, jako je rychlost, koordinace, síla a vytrvalost. Naplní jsou hry a cvičení venku, jako jsou míčové hry, běhání, balanční cvičení, lanové aktivity, ale i relaxace a otužování v přírodě v areálu lázní. Záměrem je navýšení počtu pohybových procedur pro děti, tj. zvýšení jejich fyzické kondice. Cvičení v přírodě je nově aplikováno také na dětské léčebně Karolína, kde se léčí školní děti bez doprovodu rodičů.

CO CHYSTÁME DO BUDOUCNA?

Do budoucna chystáme zpestření nejenom klimatoterapie, ale celého léčebného procesu, kterým se bude ve vybraných časových úsecích prolnat určitý motiv: například indiánský, africký, pohádkový či hudební. Děti si vyzdobí vodoléčbu, na ergoterapii vyrobí indiánské čelenky, které použijí na klimatoterapii při pohybových aktivitách a při plnění úkolů. V letošním roce bude dále v rámci volnočasových aktivit také uvedena nová pohybová hra pro naše nejmenší, která bude volně přístupná i ostatním dětským návštěvníkům lázní.

Na usměvavé tváře našich nejmenších pacientů se těší celý kolektiv Priessnitzových léčebných lázní a.s.

Mgr. Robert Lazecký
vedoucí klimatoterapie

Priessnitzovy léčebné lázně a.s. jsou lázně klimatické. Zdejší prostředí je natolik unikátní, že je uznáno jako přírodní léčivý zdroj. Klimatoterapie je léčba příznivým prostředím. Klima je zde podhorské, mírně dráždivé, s nízkou hladinou alergenů v ovzduší.

Mezi stěžejní faktory patří čisté ovzduší s velkým výskytem lehkých atmosférických iontů, které usnadňují dýchání a vstřebávání látek z ovzduší. Kvalita ovzduší je monitorována automatickou meteorologickou stanicí, která se nachází přímo v centru lázní. Výsledky pravidelných měření Hydrometeorologického ústavu v Ostravě dokládají, že koncentrace sledovaných polutantů v ovzduší (oxid dusíku, oxid siřičitý, prашný aerosol) jsou dlouhodobě hluboko pod imisními limity.

Další stěžejní faktor je geologické podloží s mimořádným výnosem některých biogenních prvků nezbytných pro správný rozvoj a funkci organismu (Na, K, Mg, Ca, Li, Zn aj.) Také čistá voda léčebných pramenů Studničního vrchu sehrává a historicky vždy sehrávala důležitou roli v léčbě. A v neposlední řadě vše dotváří příroda, která obklopuje celé lázeňské území. Klimatická léčba vyvolává v organismu působením série podnětů dlouhodobé reakce, modifikaci regulačních funkcí a přestavbu celé vegetativní struktury.

DIETNÍ SESTRA RADÍ...

ZÁZRAČNÁ CHIA SEMÍNKO

V dnešním článku bych vás ráda seznámila se zázračným semínkem, jež se dostává zpět na výsluní. Přesto, že Aztékové ho znali už před tři a půl tisíce lety, u nás se dostává zpět do povědomí až během posledních let. Reč je o semenech šalvěje španělské.

JAK SE TEDY POUŽIVÁ?

Chia semínka jsou velmi drobná, mají jemnou, lehoučkovou chuť. Vybrat si můžete semínka černá – jsou běžnější a obsahují o něco více antioxidantů, nebo bílá, ta ještě nejsou tak okoukaná. Úplně nejjednodušší cestou, jak využívat přínosný vliv těchto semínek, je posypat si jimi salát, hotové teplé jídlo, přimíchat si chia do jogurtu, smoothie, nápojů, do polévků, kaše apod., fantazii se meze

nekladou. Semínka můžete jíst celá, mletá nebo jako rosol. Jsou velmi odolná, proto jim nevadí ani tepelné zpracování. Aztékové využívali semínka i jako „semínka krásy“, kdy z nich lisovali olej a používali ho na ošetření pokožky.

Bc. Veronika Škodová,
výživový poradce, všeobecná zdravotní sestra

V ČEM JE TOTO SEMÍNKO TAK VÝJIMEČNÉ?

Jednoduše řečeno se jedná o hvězdu mezi superpotravinami. K tomuto titulu vede lidstvo hned několik jeho vlastností: I přesto, že malé semínko připomínající mák, působí velmi bezmocně, skrývá velké množství antioxidantů, vitamínů, minerálů, vlákniny, aminokyselin, bílkovin a Omega 3 mastné kyseliny. Obrovským pozitivem jsou také jeho antialergenní vlastnosti, které byly prokázány výzkumem v roce 2003 na univerzitě v Southamptonu a na King's College v Londýně.

100 % NATURE

V souvislosti s chia semínky mluvíme o naprosto přírodní potravine, která obsahuje jen to, co do ní vložila samotná příroda. Semínka nejsou ani GMO – geneticky modifikovaný materiál. Jelikož semínko dobře roste, dobře se transportuje i skladuje, není potřeba, aby se někdo snažil zjednodušit jeho pěstování nebo použití.

UNIKÁTNÍ LÉČEBNÉ METODY PRIESSNITZOVÝCH LÉČEBNÝCH LÁZNÍ

METODA PRACUJÍCÍ S PŘIROZENÝMI ŽIVOTNÍMI SILAMI SLAVÍ V NAŠICH LÁZNÍCH ÚSPĚCHY

Na zdraví, nikoli na nemoc se zaměřuje tzv. kraniosakrální terapie. Tuto jemnou, manuální metodu testování a léčby celého organismu, která vychází z jeho moudrosti a samoozdravné přírodní síly v člověku, v Jeseníku aplikujeme rok. Její úspěch je rozhodně nemalý.

V ČEM TERAPIE SPOČÍVÁ?

Kraniosakrální terapie je manuální metoda testování a léčby celého těla, která může mít pozitivní vliv na téměř každý tělesný systém. Ať již používaná samostatně či v kombinaci s tradičnějšími metodami péče o zdraví, je klinicky prokázána její efektivita při podporování schopnosti těla léčit se samo. Tato terapie často vykazuje mimořádné výsledky.

KRANIOSAKRÁLNÍ SYSTÉM JE V MOZKU

Kraniosakrální systém se rozprostírá od lebky (cranium) směrem ke kosti křížové (os sacrum). Skládá se z částí tvořených membránou tvrdé pleny (dura mater), uvnitř obsažené mozkomíšni tekutiny, systémů, které řídí pohyb tekutin, z kostí, které se připojují k membránám, a z kloubů a švů, které tyto kosti vzájemně propojují.

Ve svém nejzákladnějším principu funguje kraniosakrální systém jako polozavřený hydraulický systém, jenž omývá mozek, páteřní míchu a jejich jednotlivé buňky v mozkomíšním moku rytmicky pumpovaném při rychlosti 6 až 12 cyklů za minutu. Aby se kosti lebky a křížová kost mohly těmto změnám tlaku přizpůsobit, musejí si v průběhu života zachovat určitou pohyblivost.

HISTORIE METODY

Tuto premisu objevil a popsal už ve 30. letech 20. stol. Dr. William Sutherland. V letech 1975 až 1983 byl profesorem

biomechaniky Michiganské státní univerzity Dr. John Edwin Upledger, který se svým týmem lékařů vyvinul terapeutickou formu, kterou následně zveřejnil ve své základní práci CranioSacral Therapy.

480 SPOKOJENÝCH KLIENTŮ ZA PRVNÍ ROK

Právě podle výše popsané metody můžete absolvovat kraniosakrální terapii v našich lázních a vybrat si ze tří zkušených kraniosakrálních terapeutů. Tato procedura byla zařazena jako novinka roku 2016 a o tom, že toto rozhodnutí bylo správné, svědčí cirka čtyři sta osmdesát spokojených klientů, kteří tuto terapii absolvovali. Za celou tuto dobu jsme se nesetkali s negativní reakcí.

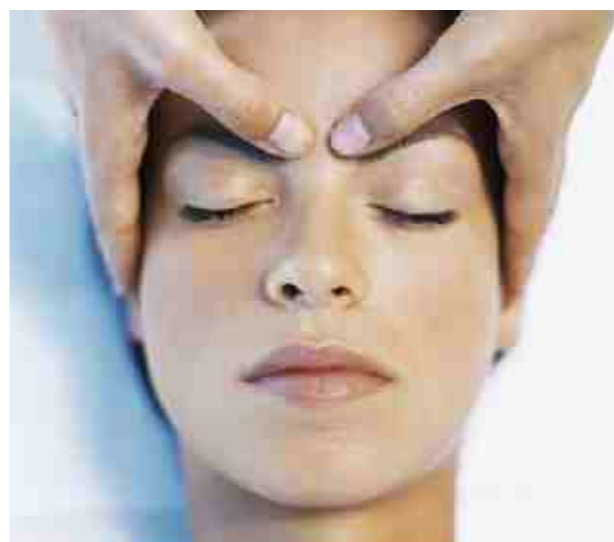
JAK TERAPIE PROBÍHÁ?

Průběh terapie lze v zásadě rozdělit do čtyř fází. V první fázi proběhne krátký rozhovor mezi terapeutem a klientem s cílem vzájemného poznání a uklidnění. V druhé fázi provede terapeut diagnostiku, na kterou ve třetí fázi navazuje indukce, a v poslední fázi proběhne uvolnění. Vlastní vyšetření se provádí velmi jemným dotykem konečky prstů, případně celou dlaní, kdy tento dotyk je do 5 gramů (hmotnost 10 centové mince). Terapeut vnímá rytmus a intenzitu mozkomíšního moku na určitých bodech celého těla. V následných fázích dochází k odstraňování bloků (překážek), které brání plynulému průběhu kraniosakrálního rytmu. Celá terapie probíhá v klidném prostředí za poslechu příjemné a tlučené hudby. Klient v pohodlném a lehkém oblečení, pokud možno uvolněný, leží na zádech na lehátku.

ČEHO LZE ABSOLVOVÁNÍM TERAPIE DOSÁHNOUT?

Především odstranění různých bolestí hlavy, včetně migrény, dále bolesti kloubů, páteře a psychosomatických potíží. Výborné výsledky jsou pozorovány u dýchacích potíží, poruch rovnováhy, koncentrace a hyperaktivitě, při stresu, chronické únavě a nespavosti. Jedná se o bezpečnou metodu. Nejedná se o předávání energie.

Marta Dundíková

MĚSÍC PO ZÁVODU MÍRU GRAND PRIX PRIESSNITZ 2017

Máme měsíc po letošním Závodu míru Grand Prix Priessnitz 2017. "Musíme říci, že úzké spojení s lázněmi v Jeseníku se vyplatilo. Letošní pátý ročník byl opravdu nejlepší ze všech, které se na severu Moravy konaly," říká ředitel N'cupu pro mladé jezdce do 23 let, prestižního podniky Mezinárodní cyklistické unie (UCI), Jaroslav Vašíček.

Závod měl opět vynikající diváckou kulisu jak v cíli jednotlivých etapových měst, tak na trati. Je opravdu vidět,

že lidé na severní Moravě si závod vzali za svůj. České vlajky v každé vesnici a vynikající divácké finále v lázních Jeseník, to bylo jako v dobách kdy se Závod míru jezdil v kategorii dospělých.

O sportovní stránce toho bylo napsáno mnoho, to co předváděli mladí závodníci na trati bralo dech. Naprostá totální cyklistika ve všech směrech. Žádné taktizování, ale skutečné závodění. Člověk by v královské etapě před dvojím výšlapem na Dlouhé stráně očekával opatrnost. Ale

opak byl pravdou. A neděle průměr 42 km/hod. při 3400 nastoupaných metrech budí vůči startujícím úctu.

"Jenom za prvních 40 km neklesla rychlost pod 47 km. Prostě sledovat "mladé pušky" byl opravdu zážitek a spanilá jízda české jedničky Michala Schlegela na Dlouhých Stráních to byl neskutečný adrenalin," pokračuje Vašíček.

Mgr. Tomáš Rak MBA

CELKOVÉ VÝSLEDKY

Pořadí	Číslo	Jméno	Tým	UCI kód	Čas	Ztráta
1	93	LAMBRECHT Bjorg	Belgian Cycling Team	100 146 216 21	11:22:13	-
2	131	EG Niklas	Danish National Team	100 086 708 71	11:22:28	0:15
3	1	SCHLEGEL Michal	Czech National Team	100 086 590 50	11:22:29	0:16
4	96	VANHOUCKE Harm	Belgian Cycling Team	100 142 768 65	11:22:36	0:23
5	91	CRAS Steff	Belgian Cycling Team	100 100 903 07	11:23:07	0:54
6	141	NYCH Artem	Russian national Team	100 086 878 47	11:24:16	2:03
7	75	LAFAY	Victor France	100 136 296 92	11:25:06	2:53
8	151	BUDYAK Anatolij	Ukraine National Team	100 086 658 21	11:25:07	2:54
9	195	ANTUNES Tiago	Portugal National Team	100 096 402 65	11:25:24	3:11
10	114	ABRAHAMSEN Jonas	Norwegian National Team	100 086 594 54	11:25:27	3:14

Priessnitz
open 2017
3. ročník

VÝSLEDKY TURNAJE

open

1. Jedlička Lukáš
2. Hrdlička Marty
3. Zahradka Petr

master

1. Šrom Marek
2. Marišinec Pavel
3. Jiřík Michal

women

1. Králová Eva
2. Křížová Petra
3. Baarova Zdenka

junior

1. Šibrava Jakub
2. Viček Jakub
3. Slíva Čestmír
4. Jiřík Michal

grandmaster

1. Čížmař Radek
2. Gold Miroslav
3. Vrobel Jirka

proDiscgolf.cz

Letní
KINO

Vychutnejte si lázeňskou
podvečerní atmosféru
při sledování filmů
pod širým nebem.

21.7.2017
pátek

Teorie tygra
ČESKÁ komedie

21:30
před Sanatoriem Priessnitz

11.8.2017
pátek

Bezva ženská na krku
ČESKÁ komedie

21:30
před Sanatoriem Priessnitz

www.priessnitz.cz

**BARTOŇ®
A PARTNER**

**DODAVATEL KOMPLEXNÍCH SLUŽEB
PRO VAŠE NEMOVITOSTI**

www.barton-a-partner.cz

Priessnitz *Boutique* gräfenberg

**DÁRKY
Z
LÁZNI**

Priessnitz
Mineralbrunnen
original

Priessnitz boutique

PÉČE O KLOUBY podle VINCENZE PRIESSNITZE

Potíže s klouby dnes trápí většinu lidské populace. Namáhány jsou totiž v každém okamžiku našeho života. Úlevu kloubnímu aparátu mohou poskytnout speciálně zaměřené lázně, ovšem je také vhodné pečovat o klouby průběžně po celý rok a poskytnout jim tak potřebnou a kvalitní péči i v pohodlí domova.

Jen 299 Kč*
na 3 měsíce!

Vyzkoušejte přípravek z vaší lékárny Priessnitz® **Péče o klouby**, která vychází z tradičních receptur doplněných o nejnovější vědecké poznatky. Ve složení tohoto doplňku stravy naleznete hned tři typy kolagenů. Kromě hydrolyzovaných kolagenů typu I a II je také obohacen o kolagen nativní, který si zachovává svou přírodní podobu. Neméně důležitou látkou v přípravku je také extrakt z boswellie.

Tato jedinečná rostlina přispívá k podpoře hybnosti a pružnosti kloubů a příznivě působí i při zvýšené zátěži kloubů, svalů a kostí.

Celodenní péči o vaše klouby Vám zajistí pouze 1 tableta denně!

Více informací naleznete na www.priessnitzovo.cz

LÁZNE
ČESKÉ REPUBLIKY

SPECIALISTA NA LÁZNE
www.laznecr.cz

SPUŠTĚN NOVÝ WEB PRO PROJEKT ČESKO JEDE

Poslední březnový víkend měli návštěvníci největšího cyklistického veletrhu ve střední Evropě FOR BIKES 2017 možnost poznat nové trendy pro jízdu na kole ve městě i v přírodě. Jednou z hlavních novinek bylo i představení nových webových stránek pro projekt Česko jede.

„Webové stránky jistě přispějí k větší informovanosti o projektu Česko jede, což by mělo mít pozitivní dopad na cestovní ruch v regionech,“ říká ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová.

Tento projekt vznikl v roce 2011 pod patronací Asociace měst pro cyklisty. Agentura CzechTourism byla od počátku do projektu aktivně zapojena – podílela se na vzniku loga, propagaci projektu na veletrzích, dokumentu Institucionalizace Česko jede a také na nových webových stránkách projektu.

Tyto webové stránky představují sjednocenou a souhrnnou nabídku pro aktivní populaci. Obsahuje trasy pro cykloturistiku, horská kola, pěší turistiku, in-line brusle, v průběhu dalších měsíců přibudou též informace pro milovníky běžeckého i sjezdového lyžování, dalších aktivit na horách a též třeba golfu. „Informace o trasách vznikly ve spolupráci se všemi regionálními partnery a představují to nejlepší z regionů, co lze pro aktivní turisty nabídnout,“ dodává Martin Šlajchrt, vedoucí oddělení produkt management agentury CzechTourism a jeden z realizátorů celého projektu.

Oficiální spuštění webu proběhlo v neděli 2. dubna za přítomnosti Jaroslava Kulhavého, olympijského vítěze, mistra světa a vítěze světového poháru v MTB XC.

Webové stránky projektu naleznete na www.ceskojede.cz.

TZ Agentury CzechTourism

JESENÍKY – HORY, CO JEDOU

Jeseníky schovávají uprostřed unikátní ryzí přírody sít' podhorských a horských silniček, lesních cest a horských pěšin, které jsou cyklistickým rájem pro vyznavače všech druhů cyklistiky bez věkových či výkonnostních hranic. Pro milovníky adrenalinu zde navíc vyrostlo v posledních letech hned několik trail center a bike parků, které patří k těm nejlepším v České republice.

CYKLOTURISTIKA

Jeseníky jsou prokány množstvím značených cyklotras, které návštěvníky zavedou i na ta nejpustnější místa nejkrásnějších českých hor, jak jsou Jeseníky právem nazývány. V sedle kola se dostanete třeba na vrchol Jeseníků Praděd, k dechberoucí přečerpávací vodní elektrárně Dlouhá stráně nebo za přírodními skvosty, jako jsou Obří skály.

V okolí města Jeseník a Priessnitzových léčebných lázní vzniklo v roce 2016 pod názvem JESCYklo pět značených cyklistických okruhů o celkové délce 107 km. Jednotlivé okruhy jsou tematicky zaměřené a zavedou vás na tajemná místa, jako jsou zatopené lomy či zaniklé sudetské osady. Trasy vedou po šotolinových a asfaltových cestách a jsou určeny široké cyklistické veřejnosti.

Přes Jeseníky prochází také dálková cyklotrasa Moravská stezka. Její začátek je přímo v Jeseníku, odkud pokračuje přes Ramzovou, Brannou a Hanušovice, okolo Šumperka a dále na jih skrz Olomouc až do Břeclavi. Zdatní cykloturis-

té se mohou vydat na vícedenní výšlap po celé délce cyklotrasy, ostatní mohou projet jen některé její části.

MTB, TRAILY

Pokud chcete své rodině dopřát neobvyklý zážitek, vydejte se na kole na Lipovské stezky v obci Lipová-lázně. Najdete zde vyhlazené šterkové cesty vybudované speciálně pro cyklisty. Náročnost jednotlivých tras se liší a zábavu na nich najdete jak děti s rodiči, tak zkušenější bikeri. V sezóně je zde návštěvníkům k dispozici také půjčovna kol a cyklo škola.

Ostřílení horští cyklisté a ti, kteří milují, když jim při jízdě koluje v těle pořádná dávka adrenalinu, nemožou při návštěvě Jeseníků vynechat dnes už legendární Rychlebské stezky - mekku trailové cyklistiky v České republice. Areál rozkládající se v lesích okolo obce Černá Voda nabízí návštěvníkům sít' cyklistických stezek speciálně upravených pro zábavnou jízdu na horském kole. Někde kamenné terénní cesty jinde střídají moderní flow traily různých obtížností. Všechny trasy však začínají a končí u

základny v obci Černá Voda, kde leží občerstvovací stanice, půjčovna celoodpružených kol a cykloservis. Rychlebské stezky doporučujeme zkušeným cyklistům na celoodpružených kolech.

IDEÁLNÍ MÍSTO PRO DOVOLENOU

Cyklistika a cykloturistika ve všech formách jsou nejen fyzickou aktivitou a sportem, ale především šikovným způsobem pohybu v krajině a příležitostí k poznávání nových míst. Jeseníky a jejich okolí se svými přírodními krásami a kulturními zajímavostmi jsou ideálním cílem pro cyklistickou dovolenou, ať už rodin s dětmi nebo zdatných a zkušených bikerů.

Více na NavstivteJeseniky.cz

TZ Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu

ZA LÁZEŇSKÝM INFORMAČNÍM CENTREM VYROSTLO ZÁZEMÍ PRO CYKLISTY

Od loňského června lesy nad nad Priessnitzovými léčebnými lázněmi a Českou Vsí, kde pramení bezpočet známých Priessnitzových pramenů, protínají cyklistické okruhy JESCYklo. Součástí tras je také nově vybudované zázemí pro jejich uživatele. Jeden tzv. cyklopoint vznikl také v lázních.

Přesně sto sedm kilometrů značených okruhů JESCYklo prochází především Sokolským hřbetem nad jeseníckými lázněmi a Českou Vsí, zavedou vás však i do Zlatohorské vrchoviny a pod hřeben Jeseníků. V terénu se můžete orientovat podle tematických názvů i specifického loga na jednotlivých rozcestnících. Celkem pět okruhů doprovází dvanáct informačních tabulí s mapou, aktuální polohou cyklisty a třemi typy na zajímavosti, které na trase mívají.

Na okruzích je také po lesích rozseto šest odpočívadel. Navíc jsou na třech místech zřízena vybavená zázemí pro cyklisty, tzv. cyklopointy a cykloboxy. Cyklobox, tedy samoobslužná úschovna kol, je umístěna v Jeseníku naproti IC Katovna, cyklopoint, úschovna kol se samoobslužným servisem, se nachází u Lázeňského informačního centra. „Pokud se chtějí cyklisté pohybovat po lázeňském areálu po svých, umožňují jim právě naše čtyři boxy bezpečně

uložení jejich kol. Boxy jsou uzamykatelné na heslo. V samoobslužném servise pak mají cyklisté k dispozici 24 hodin denně základní vybavení na opravu kol včetně vaky a kompresoru,“ přibližuje funkce lázeňského cyklopointu Tomáš Rak, obchodní ředitel lázní. Využití základní servis a úschovnu mohou také na Ranči Orel a v ADRENALIN PARKU Jeseníky v České Vsí.

vj

TIP NA VÝLET

VODOPÁDY A HORSKÉ
POTOKY V KRAJI POD
PRADĚDEM, IV. díl

K REŠOVSKÝM
VODOPÁDŮM

Na stránkách Lázeňských pramenů jsme společně navštívili již tři zdejší vodopády: Nýznerovské, vodopády pod Obřími skalami a v Borové dolině. Tentokrát se vypravíme k těm nejvzdálenějším od lázní, k Rešovským.

Rešovské vodopády jsou vyhlášenou národní přírodní rezervací od roku 2013, národní přírodní památkou už od roku 1966. Chráněné území má rozlohu 72 hektarů a zdejší vodopády jsou právem pokládány za nejkrásnější v Nížkém Jeseníku. Celková délka soutěsky je dvě stě šedesát metrů s převýšením od 420 do 540 metrů. Spolu s dalšími vodními pozoruhodnostmi se nám představuje v hlubokém údolí říčky Huntavy, která pramení ve Stříbrných horách u Horního Města. Mantinely říčky tvoří stinné skály a vlhké balvany převážně z fylitických břidlic. Strmé svahy této národní přírodní památky jsou převážně porostlé původními jedlobučinami, okolí je porostlé smrčinami. Z chráněných druhů ptactva zde hnízdí čap černý, jestřáb lesní a výr velký, jehož zdejší populace patří dlouhodobě k nejstabilnějším na Moravě.

Z REŠOVA PO ČERVENÉ

Cesta k Rešovským vodopádům je relativně dlouhá, od Jeseníku jsou totiž vzdáleny cirká šedesát kilometrů. Konkrétně se nachází jeden a půl kilometru od vsi Rešov, místní části Horního Města u Bruntálu. Z Rešova k vodopádům vede červená turistická značka, kterou jsme si pro výlet zvolili i my. Klesající turistickou trasou se vydáváme podél potůčku k Filipovu mlýnu. Zde odbočíme vpravo a proti toku říčky Huntavy nám zbývá pouhých pět set metrů. Poté se nám otevře pohádkový pohled do kaňonu divokých vod, kterému hned na začátku věvodí hlavní vodopád. Je vysoký deset metrů a jeho mohutný proud jakoby nenápadně spolykají obrovské balvany pod ním a mění jeho tvar v klidnou říčku, okolo níž jsme přišli. Pohled na vodopád si můžeme dopřát také ze srubu na patnáctimetrové skále, která tvoří vstupní bránu do kaňonu.

VODOPÁD I KAMENNÉ KŘESLO

My pokračujeme po lávkách a po dřevěných či kamenných schodech stále romantickou, ale i obtížnější cestou k další krásné zajímavosti: k velikému skalnímu křeslu. Tekoucí voda přes něj vytváří další neopakovatelný zážitek viditelný z lávky u velké tůňky i ze zdolávání stoupání k němu.

Rešovské vodopády jsou populární i zásluhou České televize, která si tato místa vybrala do dokumentu V srdci Evropy.

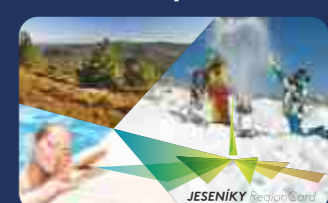
SVAČINA U SUPÍCH SKAL

Naše cesta končí u druhého srubu, na rozdíl od prvního vyhlídkového je tento pro nás oázou ticha a zasluženého odpočinku. Velebný klid zde střeží velký masiv trojice rozeklaných skal čtyřicet metrů vysokých, v jejichž stínu je i naše posezení. Dle domorodců sloužily k horolezeckým tréninkům a mají příznačné jméno: Supí skály.

Pokud chcete, vážení čtenáři, tuto pohádku v jesenícké přírodě také prožít, neváhejte a vydejte se za ní. Snad vám jako návod posloužil i tento článek.

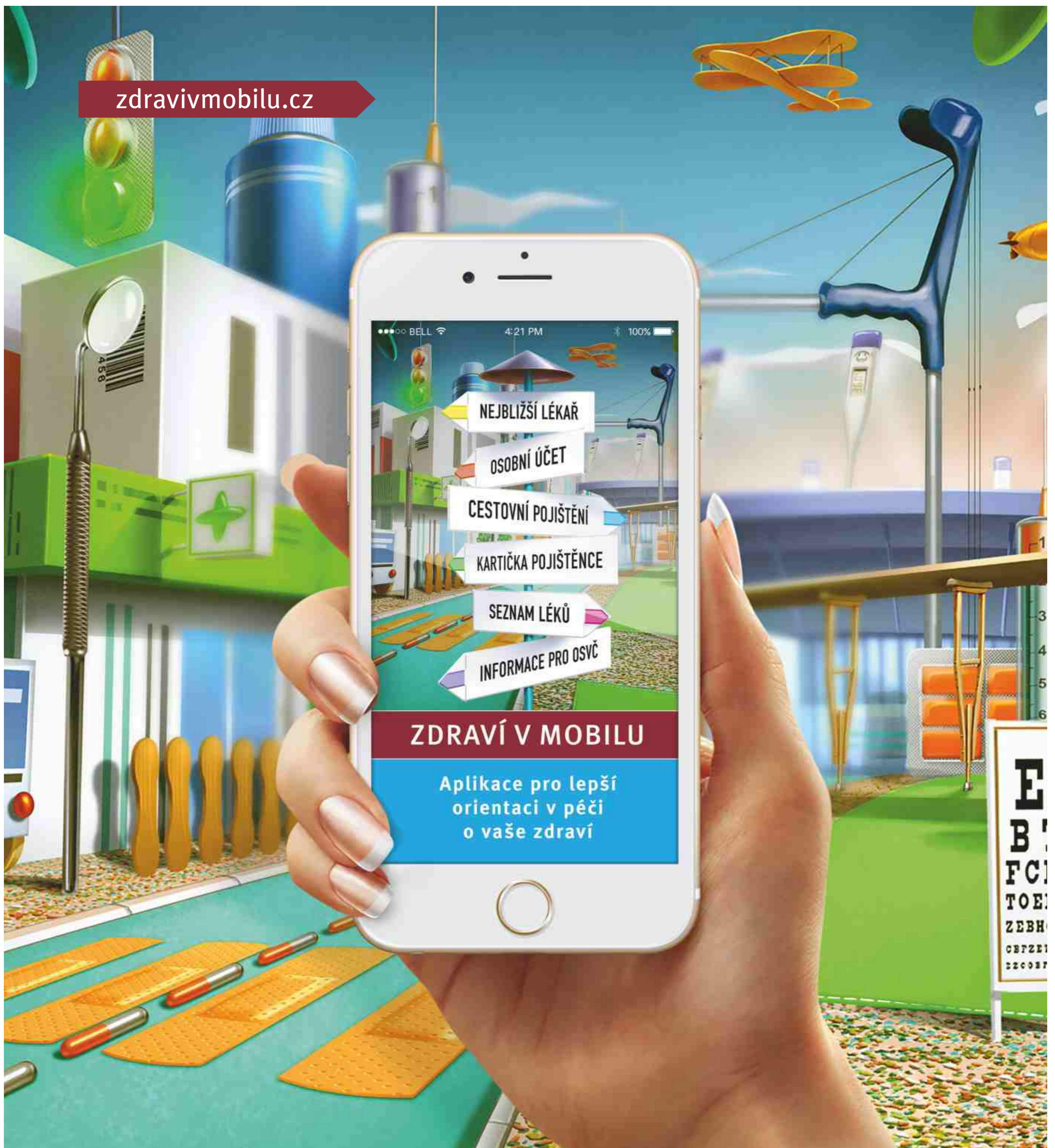
Vášim průvodcem také dnes byl starší průvodce lázní Jan Kratěna

KARTA plná zážitků
slevy 10 - 100 %

nově
slevy také
v Polsku

www.jesenikyregioncard.cz

S mobilní aplikací ZDRAVÍ V MOBILU je péče o vaše zdraví jednodušší!

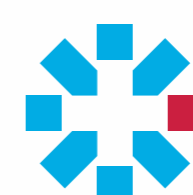
- ▶ Staňte se pojištěncem ČPZP a čerpejte naplno všechny výhody

☎ 810 800 000

🌐 www.cpzp.cz

kód pojišťovny
205

**Česká průmyslová
zdravotní pojišťovna**

POMŮČKA: AVERZ. IRA. KVB. SP. WEIMAR	KAROTKY	1. DÍL TAJENKY	V ZASTOUPENÍ ZKR.	VP	STRANA ZKR.	SBÍRKA PÍSEMNOSTÍ	VP	VLASTNIT	OBCHODNÍ CENTRUM ZKR.	VYBAVENÍ VÝČEPU	PRYSKYŘICE	VP	CITOSLOVCE ŽABIHO ZVUKU	4. DÍL TAJENKY	VÝBORNĚ
MÍSTNÍ NÁRODNÍ VÝBOR ZKR.				ZVRATNÉ ZÁJMENO SLOVEN.			PLEMENO PSA PĚTICE					SPZ KARLOVÝCH VARŮ			
PROJEV KOROZE				5. DÍL TAJENKY DOPIŠNÍ ZKRATKA								PLAVIDLO Z KLÁD DĚLAT ANGLICKY			
ZNAČKA JEDNOTKY ENERGIE			UTÍKAT ŽENSKÉ JMÉNO 26. 7.					PŘÍPRAVEK NA VLASY PLATY							
POROST NA HLAVĚ					TO ANGLICKY JMÉNO FENKY			DRUH DORTU BIBLICKÉ JMÉNO							
ČAROVÝ KÓD ZKR.			PŘED. STRANA MINCE DRUH PC KONEKTORU						JESTLI SLOVENSKY INIC. HERCE LIPSKÉHO			OXID URANATÝ INIC. ZPĚV. HAGEN			
VP	OŠKLIVOST SMĚR VÝVOJE						RUČNÍ VOZÍK				NÁZEV HLÁSKY N VÝPRAVNÁ BÁSEŇ			3. DÍL TAJENKY	PODZEMNÍ ŠTOLA
TOPINKA							OBTOUŠTLE					HLAV. PRAC. POMĚR ZKR. INIC. REVOL. TROCKÉHO			
RODINNÝ DŮM ZKR.			PŘITAKÁNÍ ZNAČKA DECIMETRU						MPZ POLSKA			SPZ ROKYCAN POLOHA TĚLA			
KONEC ANGLICKY				SUMERSKÝ BŮH VOD	CHEM. ZN. MĚDI				ODVEDENÍ						
GERMÁN									ZMÁČKNUTÍ						
DISKŮZEJ ANGLICKÁ ZKR.			CITOSLOVCE BOLESTI POVEL KOČIHO						VP	VODNÍ PTÁK	DESET KRÁT DESET VÍKENDOVÉ OBYDLÍ				
VP	INIC. ZAKLAD. ORG. ČLOVĚK V TÍSNI PÁNKÁ VADA DŘEVA			INICIÁLY FOTBALISTY PANENKY	DOLNÍ KONČETINY				INICIÁLY HERCE CHUĐIKA			ŘIDIČSKÝ PRŮKAZ ZKR. POPĚVEK			
SŮL KYSELINY SÍROVÉ						MĚKKÁ TÓNINA	SLOVENSKÁ POLNÍ MIRA	VÝZVA KE SKOKU	OPERNÍ SKLADBA SLOVEN.	AMERICKÁ UNIVERZITA					PRÁVO VOLBY
DOVEDNOST			6. DÍL TAJENKY TĚLESNĚ SLABÝ ČLOV.							SKUPINA ZVĚRE					
HAD Z KNIHY DŽUNGLE				STRAŠIDELNÝ FILM SYMBOL INDIÁNŮ						MODEL FORDU VODNÍ ROSTLINA		ZNAČKA KILOPONDU ČÁST MĚSTA HORŠOV. TYN			
VP	INICIÁLY BRANKÁŘE PLÁNIČKY	SLOH OZNAČENÍ MOUKY					ŘEZACÍ NÁSTROJ INIC. SPIS. ČECHOVA					VYPROVOKOVÁNÍ HOVOR. ZVOLÁNÍ			
FOTOGRAFIE				SOLMIZAČNÍ SLABIKA POVZDECHNUTÍ				INICIÁLY FYZIKA EINSTEINA NOVINY		DOMOV ANGLICKY ČÁSTI TEXTU					
BÁSNÍK						ZNAČKA PLATINY ÚSTR. RADA ODBORŮ			PUŠKA NÁRODNÍ BASKETBAL. ASOCIACE					DAVIDŮV HRDINA	MAZIVO
VP	INICIÁLY HERCE ALLENA	2. DÍL TAJENKY NÁZEV SYKAVKY													
MĚSTO VÝMAR NĚMECKY							STLOUČT					HODINA LATINSKY			
PTÁT SE ANGLICKY				HOVOROVÝ SOUHLAS				DOSNY				ZADNÍ ČÁST KRKU			

Polský pomník na Ripperově proměně jako svůj dík Priessnitzovi věnovali polští návštěvníci lázni. Dokončení českého překladu textu, který je na něm vytesán najdete v tajence:

„Bůh mu dal vnuknutí, aby...“

ORIGINÁLNÍ POHLEDNICE ALTVATER SEZNAMTE SE!

Tentokrát se s grafikem Filipem Raifem a jeho autorskými pohlednicemi vydáme na výlet do hor. Však k tomu máme i ideální roční období! Naším cílem je údolí nedaleko Ramzové, kterým se klikatí horská bystřina s děsivým jménem Vražedný potok.

Vražedný potok pramení v sedle mezi Mračnou a Šerákem ve výšce 1215 m n. m. a vlévá se do Ramzovského potoka. Když v období 30leté války plenila vojska cizích žoldáků tento kraj, lidé se schovávali do lesů v horách. Jeden takový úkryt byl i pod Šerákem kolem Obřích skal. Úkryt však byl prozrazen a žoldáci, kterým se předtím nepodařilo dobít Kolštejn, tyto vesničany povraždili. Potok se zbarvil jejich krví a od té doby se mu začalo říkat Vražedný. Mordová rokle je tak prý za noci plná bloudících duší nevinných vesničanů. Ale také skelná louka, kde se dá ještě nyní najít skleněnka nebo alespoň skleněný střepek jako poslední vzpomínka na osadu Hohenbartenstein, kde sklář Josef Kaplánek ze Střemošic kolem roku 1830 provozoval sklárnu.

Celou sérii svérázných pohlednic Altvaterpohledy, mapující zajímavé historické osobnosti a události z kraje kolem Jeseníku, můžete získat na třech místech regionu – u nás v Lázeňském Informačním Centru, v jesenícké kavárně Ennea caffè&shop a v Tančírně v Račím údolí. Více se o projektu dozvíte na <http://altvaterpohledy.blogspot.cz>. O výletě kolem Vražedného potoka píšeme také v našem Tipu na výlet na str. 3.

vj

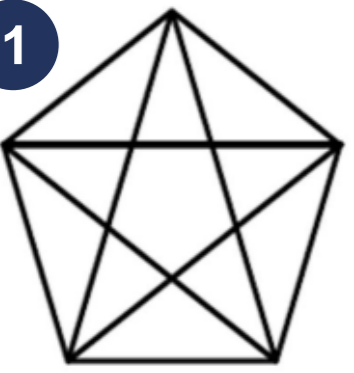
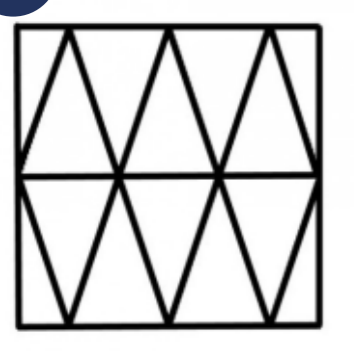
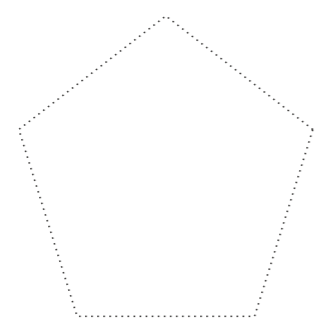
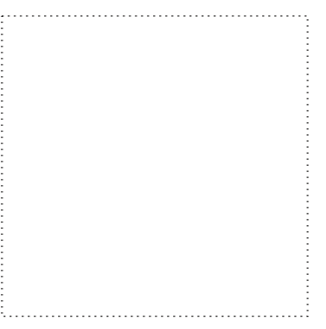
<http://altvaterpohledy.blogspot.cz>

VESELE LÁZNĚ

LÁZNĚ POD KŮŽÍ

Na obrázku je čtverec s několika čarami uvnitř připomínající okno. Dokážete nakreslit tento obrazec jedním tahem? Samozřejmě nesmíte přejet po nakreslené čáře znovu.

JEDNÍM TAHEM

Mnozí máte naše lázně opravdu rádi, opakovaně se vracíte, pravidelně chodíte na procházky po lázeňském areálu i do vzdálenějších míst, třeba na Studničním vrchu. Máte oblíbená zákoutí a místa odpočinku. Máte však Gräfenberk opravdu pod kůží? Jestli ano, jistě bravurně uhodnete, kde jsme pořídili tyto fotografie.

1 HROBKA VINCENZE PRIESSNITZE I 2 MAĎARSKÝ POMNÍK

3 SLOVANSKÝ PRAMEN I 4 MARININ PRAMEN I 5 POLSKÝ POMNÍK

6 HRANIČNÍ KÁMEN HÁJE VILY OZDRAVY

KALENDÁŘ LETNÍCH AKCÍ 2017

Červenec

- 2. 7. ZDENĚK JURČÍK BAND**
69. sezóna promenádních koncertů - Hudební altánek od 15 hodin
- 8. 7. DISCGOLF PRIESSNITZ CUP 2017**
3. ročník discgolfový turnaj pro všechny
PREZENTACE 9:00 hod. - u výhoziště jamky č. 1
- 9. 7. DOWN BEAT DIXIELAND BAND**
69. sezóna promenádních koncertů - Hudební altánek od 15 hodin
- 16. 7. DYNBYLY BAND**
69. sezóna promenádních koncertů - Hudební altánek od 15 hodin
- 17. 7. JANA BOUŠKOVÁ - HARFA**
vystoupení přední světové harfistky, Kongresový sál od 20 hodin
- 21. 7. LETNÍ KINO**
Teorie tygra - komedie / drama, ČESKO, 2016, 101 min
- 23. 7. NAWRAT**
69. sezóna promenádních koncertů - Hudební altánek od 15 hodin
- 26. 7. KOMORNÍ KONCERT**
Zrcadlový sál od 19 hodin.
- 29. 7. LÁZEŇSKÉ KOLOBĚŽKOVÁNÍ**
netradiční závod pro všechny milovníky koloběžek
LÁZEŇSKÁ PROMENÁDA od 9:00 do 11:30 - děti
LÁZEŇSKÁ PROMENÁDA od 13:00 do 16:00 - dospělí
- 30. 7. OŠKEROVA DECHOVKA**
69. sezóna promenádních koncertů - Hudební altánek od 15 hodin

Srpen

- 4. 8. KONCERT POPULÁRNÍCH PÍSNÍ**
kapela RELAXBAND - Kongresový sál, od 19 hodin
- 6. 8. JESENICKÁ DVANÁCTKA**
69. sezóna promenádních koncertů - Hudební altánek od 15 hodin
- 9. 8. OPERA S LÁSKOU**
operní koncert v Hale Léčebného domu Priessnitz ve 14:30 hodin
- 11. 8. LETNÍ KINO**
Bezva ženská na krku, komedie / romantický, ČESKO, 2016, 97 min
- 13. 8. BRASS BAND ŠOHAJ**
69. sezóna promenádních koncertů - Hudební altánek od 15 hodin
- 19. 8. LETNÍ BIATLON PRO VŠECHNY**
1. ročník netradiční biatlonové klání
LÁZEŇSKÁ PROMENÁDA od 9:00 do 11:30 - děti
LÁZEŇSKÁ PROMENÁDA od 13:00 do 16:00 - dospělí
- 20. 8. HOLÁTKA**
69. sezóna promenádních koncertů - Hudební altánek od 15 hodin
- 27. 8. DOWN BEAT DIXIELAND BAND**
69. sezóna promenádních koncertů - Hudební altánek od 15 hodin

Grilované speciality

Každý čtvrtek, pátek a sobotu od 17 hodin.
Můžete se těšit na hovězí, vepřové a kuřecí steaky, ryby, burgery, zeleninu, sýry.
(grilujeme od 1.7.2017 - 31.9.2017 za dobrého počasí)

WWW.PRIESSNITZ.CZ

Září

- 3. 9. JESENICKÁ DVANÁCTKA**
69. sezóna promenádních koncertů - Hudební altánek od 15 hodin
- 9. 9. PRIESSNITZ CUP 2017**
15. ročník prestižního tenisového turnaje
- 8. 9. PRÁZDNINY NEKONČÍ**
Den bezpečnosti a zdraví
- 16. 9. OSLAVY 750 LET ZALOŽENÍ
MĚSTA JESENÍKU**
celodenní oslavy, rytířské souboje, kejklíři - Masarykovo náměstí
- 27. 9. - 28. 9.
17. SVATOVÁCLAVSKÉ SETKÁNÍ**
semináře, expozice, koncerty

Říjen

- 2. 10. - 8. 10.
TÝDEN VINCENZE PRIESSNITZE**
tradiční oslavy narození zakladatele moderní vodoléčby
- 6. 10. - 8. 10.
KONFERENCE VINCENZE
PRIESSNITZE**
12. ročník odborného setkání o významu lázeňské péče

Vláček Lázeňáček

AKTUÁLNÍ JÍZDNÍ ŘÁD

Ke stažení
<https://goo.gl/aYSCXD>

Lázeňská VYHLÍDKA

Krásy Jeseníků můžete obdivovat také ze **STŘEŠNÍ VĚŽIČKY** Sanatoria Priessnitz. Už v minulosti byla přístupná veřejnosti, ale poté se více než na desetiletí návštěvníkům uzavřela. Od roku 2013 však opět vítá všechny, kteří chtějí mít Pradědovu říši alespoň na chvíli jako na dlaní.

Ceník vstupného:
Dospělí 30 Kč.
Děti, ZTP, důchodci 10 Kč.
Aktuální informaci o provozní době vám ochotně sdělíme na tel. 724 305 126.

Informace Priessnitz

SLUŽBY LÁZEŇSKÉHO INFORMAČNÍHO CENTRA

Chtěli byste poradit s výletem do okolí lázní nebo na zajímavé místo na Jeseníku? Rádi byste si odvezli vzpomínku na čas strávený u nás? Po celý rok jsme vám k dispozici v našem Lázeňském Informačním Centru, které se nachází přímo v centru lázeňského areálu.

**tipy na výlety v okolí lázní, regionu,
tipy na zajímavé akce**

**užitečné informace o službách
v lázních, dopravě atd.**

**veřejný internet
(1 Kč/min, minimálně 15 min)**

**speciální lázeňské produkty
Priessnitz Boutique**

**pohlednice, turistické známky a
vizitky, leporelo, magnetky,
pamětní ražba**

další suvenýry

**plánky Lázeňských stezek
a turistické mapy**

**populární i odborná regionální
literatura a publikace o zakladateli
lázní V. Priessnitzovi**

**prodej vstupenek na akce MKZ
(divadlo, kino, koncerty apod.)**

prodej Olomouc Region Card

**prodej a půjčovna holí
GRÄFENBERG WALKING**

**půjčovna discgolfových disků, kol,
elektrokol a koloběžek**

Kontakt:

LIC, Priessnitzova 12/299,
790 03 Jeseník
Tel.: +420 584 491 470
E-mail: infocentrum@priessnitz.cz
www.priessnitz.cz

„kdybych neměl vodu, léčil bych vzduchem“

V. Priessnitz

Najdete nás také na:

Více na www.priessnitz.cz

VLÁČEK LÁZEŇÁČEK pendluje podle jízdního řádu mezi lázněmi a Jeseníkem, převez vás však také po lázeňské promenádě či Balneoparku. V hlavní sezóně jsou organizovány výlety do blízkého okolí, jako na Čertovy kameny, k jeskyním Na Pomezí nebo na oblíbený Lesní bar.

**LÁZEŇSKÉ OKRUHY
KYVADLOVÁ DOPRAVA JESENÍK - LÁZNĚ
VÝLETY ČERTOVY KAMENY, JESKYNĚ NA POMEZÍ, JELENÍ FARMA...**